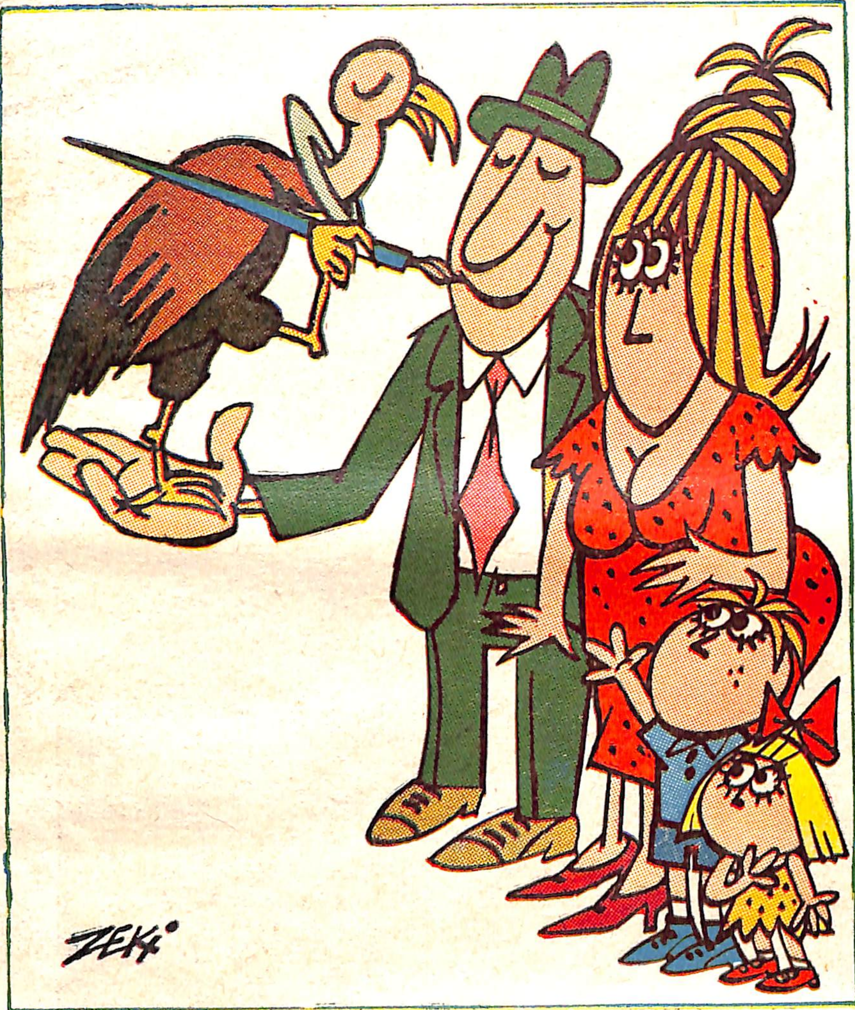
Akbaba 49 yaşında

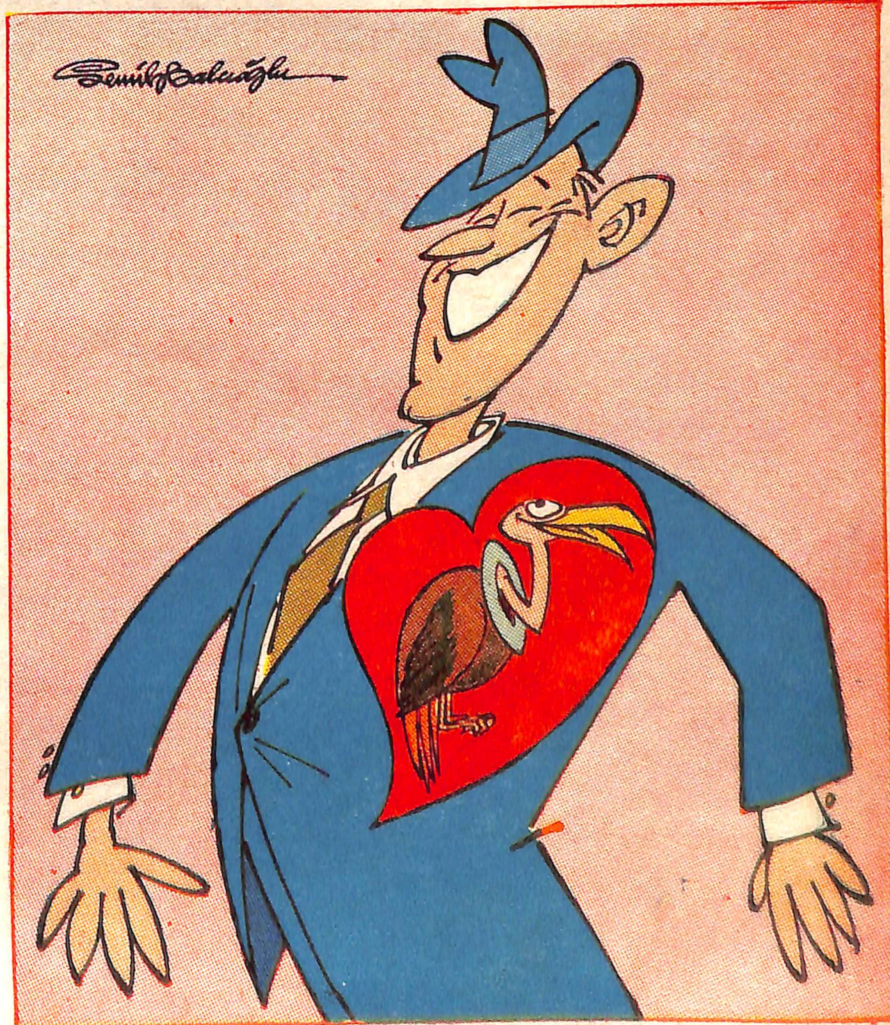
— ACELE ETMEYİN ÇOCUKLAR, SIRA İLE HEPİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRECEK !..

TÜRK KARİKATÜRÜ 100 YAŞINDA .

AKBABA — AAA, BİR YAŞIMA DAHA BASTIM ... HÂLÂ OTURUYOR YAHU !..

" HER ZAMAN KALBİMDESİN . "

BÜYÜK YIL SONU ÇEKİLİŞİNDE:

Beheri 100.000 lira değerinde
60 apartman dairesi
ile birlikte

BİR DEFADA
cem'an

tutarında ikramiyeler...

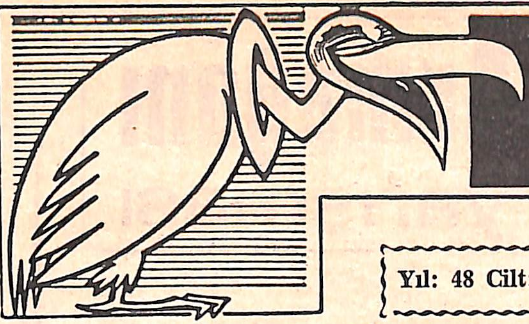
Bütün tasarruflarınızı 31 Aralık Perşembe akşamına kadar Bankamızda toplamakla bu çekilişe daha büyük kazanma şansı ile katılabilirsiniz.

Son para yatırma tarihi:
31 Aralık 1970
Perşembe

YAPI ve KREDİ BANKASI
Daima en iyi hizmet

Y 571

(Reklâm Moran : 2913 — 193)

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 51 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 9 Aralık 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

100 ve 49...

İLK mizah dergisi «Diyojen» bundan 100 yıl önce 24 Kasım 1870'te yayınlandı. Sahibi Teodor Kasap efendi idi.

«Diyojen» 183 sayı çıkabildi ve zamanın hükûmetince kapatıldı.

1870'ten bugüne kadar geçen zaman, eski deyimiyle «bir asır» dır. Ama Türk mizahı «Diyojen» den önce de vardı. Nasrettin Hocası, Karagöz'ü, İncili Çavuş'u, Baba Erenler'iyle bir zengin bahçede gelişmişti Türk zekâsının nükteleri... Geçmiş vakitlerin içinden süzülüp gelen bu mirasın dergicilik alanına yansıması «Diyojen» le olmuştur.

Diyojen bir elinde fenerle gündüz vakti dolaşıyordu.

Soruyorlardı:

— Ne arıyorsun?

— Adam arıyorum.

O sıralar özellikle siyasî iktidar saflarında ve sorumlu koltuklarda «adam» yok denecek kadar azdı.

Diyojen fakirdi. Paraya pula önem vermezdi. Bir fıçının içinde yatar kalkardı. Zamanın egemeni merak etti bu garip kişiyi. Bir gün Diyojen, fıçısında istirahat ederken başına dikildi:

— Sen misin Diyojen?

— Benim.

— Dile benden ne dilersen!

Diyojen umursamaz bir sesle cevap verdi:

— Gölge etme, başka ihsan istemem.

«Diyojen», Osmanlı Babıâlisindeki sözde büyük kişilere:

— Gölge etmeyin başka ihsan istemem.. diyordu.

Ama Osmanlı Babıâlisi öfkeliydi.

«Diyojen» in yayınını yasak ettiler.

Mizah, egemenlerin hoşlandığı bir sanat değildir.

Buna rağmen mizahsız toplum, yağsız ve tuzsuz bir yemeğe benzediği için her zaman ve her ülkede mizah olmuştur. Tabiî olabildiği kadar ve yapılabildiği sürece... Diktatörler, her emri Tanrı buyruğu sayılan kudretli kişiler, zalimler; mizahı yasaklamaya kalkışmışlar, başarı kazanamamışlardır. İnsan zekâsından kaleme, kalemden, kâğıda yansıyan çizgi ve nükte sanatı 20'nci yüzyılda matbaa makinelerinin de yardımıyla geniş insan kitlelerine hitap etmekte daha büyük imkânlar bulmuştur. Ve 100 yıllık Türk mizah dergiciliğinde bu imkânları kullanmak yolunda Akbaba 49'uncu yılını tamamlamıştır.

49'uncu yılında 49 bin tiraja ulaşan Akbaba'nız, bu başarısını sadece okurlarına borçludur.

Eğer Türk okuru bunca zengin bir mizah mirasına sahip bulunmasaydı ve Akbaba'yı bir sevgi çemberiyle kuşatmasaydı, bu kadar uzun ve çetin bir yolu aşıp 49'uncu yılda 49 bin tirajla başarısını kutlamak mutluluğuna kavuşamazdı Akbaba...

49 rakamı, hem süre bakımından hem de tiraj bakımından Türkiye'nin sınırları dışında da bir büyük başarı sayılır. Bir mizah dergisi için, bu kadar uzun ömür nâdirdir... Bir mizah dergisi için, bu kadar yüksek bir tiraj milletlerarası alanda da az raslanan bir sayıdır. Her bir Akbaba'yı bir ailenin okuduğunu düşünürsek, çeyrek milyona yakın vatandaşımızla haşır-neşir bir neşenin nüktelerinde yaşıyor, her hafta buluşuyor, her hafta gülüşüyoruz demektir. Evde, vapurda, trende, otomobilde, okulda, kışlada, şantiyede, fabrikada, sigara paketine davranırcasına bir tiryakilikle Akbaba'sını eline alan yüzbinler ailesi 49'uncu yılın başarısına elbette ortaktır.

«Diyojen» dergisinden bu yana 100 yıl ve Akbaba'dan bu yana 49 yıl geçmiştir. Demek ki Türk mizah dergiciliği tarihinin yarısını kapsamaktadır Akbaba'mız...

Yarım yüzyıldan bir sene eksik hayatımızda epey zahmetler geçirmişizdir. Acılarımız olmuş, bu acılarımızı okurlarımızla paylaşmışızdır. Ancak bu paylaşmayı bile, güleryüzle ve tatlı dille yapmaya gayret ettik.

Ölüm karşısında bile gülümsemesini bilmek, insanın insanlığında bir aşamadır.

Akbaba'nın ilk sayısı çıktığı zaman yeni yazı yok, eski harfler vardı.. cumhuriyet yok, padişahlık vardı.. öğretim birliği yok, medresecilik vardı.. lâiklik yok, din devleti vardı.. şapka yok, fes vardı... Bir başka dünya geçerliydi Türkiye'de..

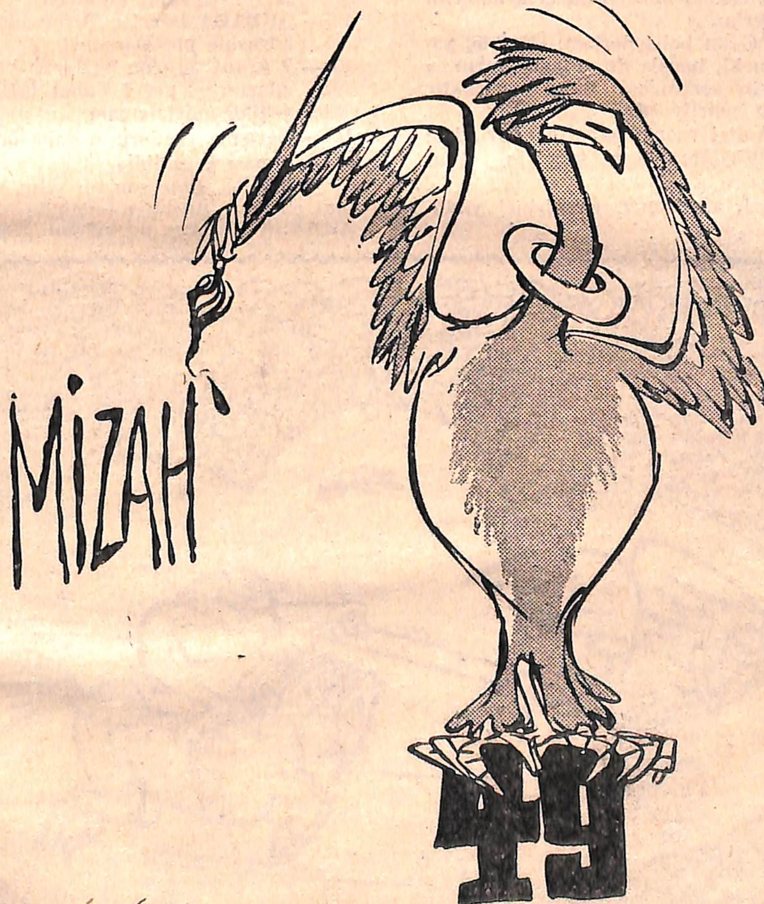
O gün 1 yaşında olanlar bugün 50'nin eşiğindedirler.

Türkiye'de ise ortalama ömür elliüç...

Ve Akbaba 49 yaşında bir delikanlıdır bugün.

Bu delikanlılık umut ve inancıyla geleceğe bakarken, kurucumuz rahmetli Yusuf Ziya Ortaç'ı da saygıyla anıyoruz. Yüzbinlerce okurumuzun sevgisine güvenerek daha nice 49'uncu yıllara doğru yürümenin neşesi bu sayımızın sayfalarına yansıyabilmişse ne mutlu bize!

AKBABA

— «Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım!»

Yusuf Ziya Ortaç Armağanı

1970 - 1971 yarışması

Merhum kurucumuzun ebediyete intikalinden sonra, bu, sizlerle dördüncü yıllık buluşmamız sevgili okurlar. Ve şu an, bir yıldönümünü daha birlikte kutlamanın mutluluğu içindeyiz.

Evet, AKBABA'mız 49 yaşında!

Böyle bir günde, haklıyı haksızdan, iyiyi kötüden, güzeli çirkinden ayırmasını bilen bu akıllı kuşun yaratıcısını saygıyla anmamak mümkün mü?

Üstad, ölmez eserlerinin sonuncusu olan «Bizim Yokuş» ta, Akbaba'yı nasıl çıkardıklarını anlatırken, ilk başyazısının son bölümünde şöyle der:

«İnsanların çok yaşlısına, saçı sakalı ağarmış olanına akbaba derler. Kuşların en çok yaşayanı da Akbaba'dır. İnşallah bizim Akbaba'mız da gazetelerin en uzun ömürlüsü olur!»

Kurtuluş Savaşının sürüp gittiği günlerde büyük bir umut, küçücük bir para, tek cümlelik bir temenni... Bu malzemenin harcıyla atmıştı Akbaba'nın temelini.

Kırkbeş yıl tek iş yaptı, tek sevgiye bağlandı. Güzel kuşunun her hafta biraz daha yükseklere çıkışını tam 45 yıl sevinçle seyretti.

AKBABA'nın kırkıncı yıldönümünde başyazısını şöyle bağlıyordu:

«Yirmi yaşın ortalarında çıktığımız bu yolda, yürüye yürüye altmış yaşın ortalarına geldik... Sonuna kadar, sonuna kadar, sonuna kadar böyle gideceğiz.

İhtiyarlayan yaşımızın ihtiyarlamayan gücü, sizin sevginizdir benim aziz okuyucularım.»

Gerçekten işine sevgisi olduğu kadar, okuruna saygısı vardı. Hemen bir yıl sonraki başyazısında AKBABA'nın genç kadrosundan bahsederek şunları söylüyordu:

«Onların size beni arattırmayacaklarını sağlığımda görmek, en tatlı sevincim olacaktır. Bunu denememe izin verirsiniz, değil mi?..

Bir gün AKBABA'nın ellinci, altmışıncı, yetmişinci yıldönümleri de kutlanacaktır elbet. Ben o uzak günlerin sevincini şimdiden tatmak ve yeni yeni okurlara zekâlarının en güzel ürünlerini sunan elleri şimdiden sıkmak isterim...»

«Bizim Yokuş» ta, genç ORTAÇ'tan bahsederken, **«Kırküç yaşını dolduran AKBABA, istiyorum ki, bensiz de yaşasın yarın...»** diyor ve daha sonra, **«Ben size söz veriyorum: Bunu yapacaktır Ergin.»** diyerek, güven duyduğunu belirtiyordu.

Haklıydı. O'nun bir ömür verdiği eserini elbette elbirliğiyle yaşatacak, yükseltecektik. Aynı titizlikle... Aynı sevgiyle... Aynı istekle...

«Bir gün AKBABA'nın ellinci, altmışıncı, yetmişinci yıldönümleri de kutlanacaktır elbet.»

AKBABA bugün 49 yaşında!

Aşağı yukarı yarım yüzyıl demektir bu. Türk mizahının yüz yıllık bir geçmişi olduğu düşünülürse, başlı başına yarım tarih demektir AKBABA. Kırkdokuz yıllık bir ömür, yalnız Türkiye için değil, bütün yeryüzünde ulaşılması güç bir süredir. Akbaba bu başarısını siz sevgili okurlarına borçludur. Ezileni kanatlarının altında gizleyen, ezenin ensesinde biten kuşumuz, sizlerden aldığı güçle daha nice yıllar hizmetinizde olacaktır.

Kurucumuz adına her yıl düzenlemekte olduğumuz

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI

1970 — 1971 YARIŞMASI'na gelince:

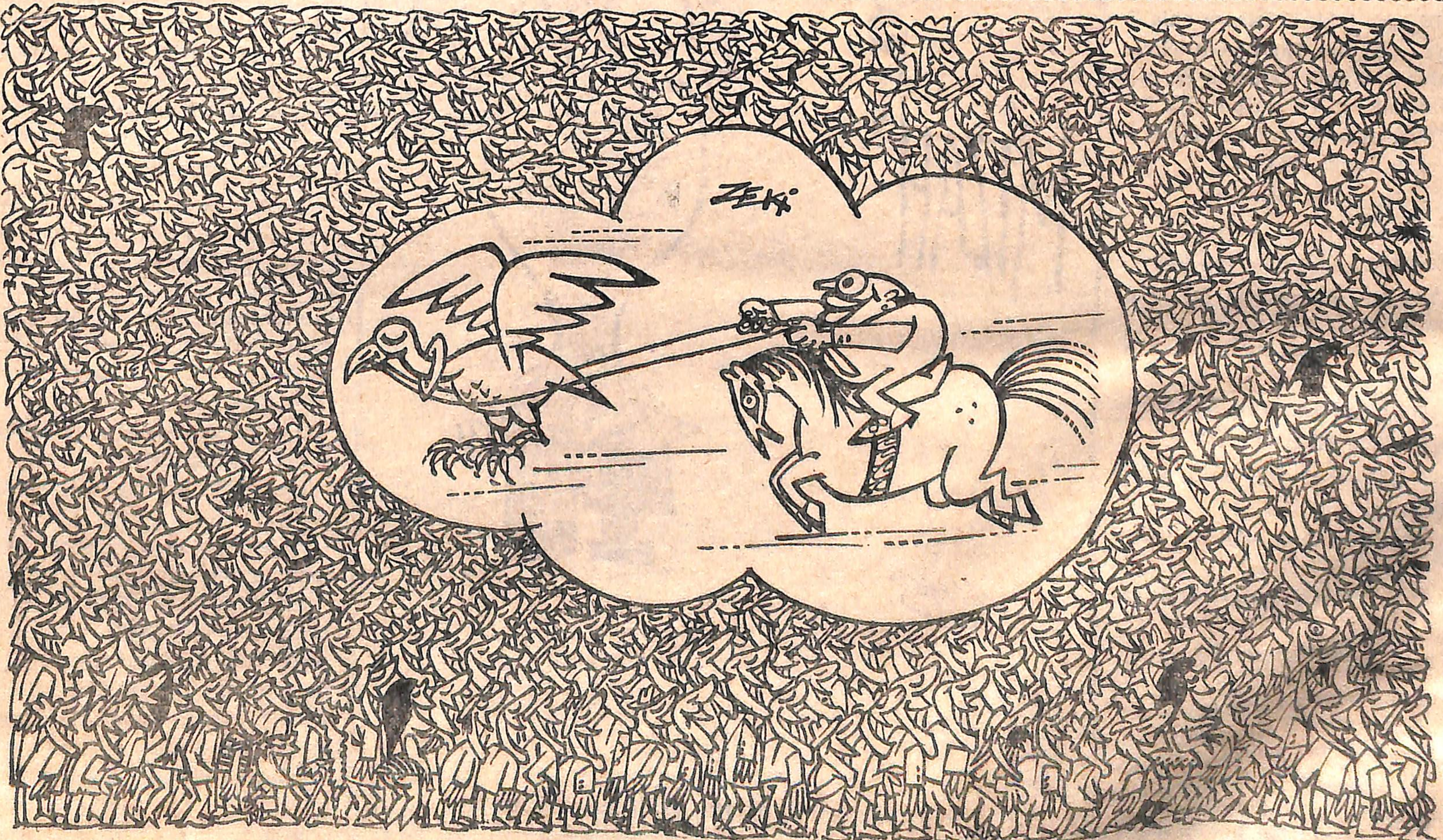
Bu yılki yarışma konumuz: SİYASİ FIKRA.

ÖDÜLLER : **Birinciye 1500 «Binbeşyüz TL.»**
İkinciye 1000 «Bin TL.»
Üçüncüye 500 «Beşyüz TL.»

YARIŞMA KURALLARI

1 — **Fıkranın mizah niteliğinde olmasına önem verilecektir.**
2 — ***Fıkra gerçek siyasî olaylar üzerine yazılacaktır.***
3 — **Fıkraya konu olacak olaylar Mart 1970 ile Ocak 1971 tarihleri arasında çıkan gazetelerden seçilecektir.**
4 — **Haberin alındığı gazete, tarihi ve haber başlığı ile fıkranın başına not olarak eklenecektir.**
5 — **Yazılar daktiloyla, kâğıdın bir yüzüne yazılacaktır.**
6 — **Fıkranın uzunluğu iki dosya kâğıdını geçmeyecektir.**
7 — **Yarışmacı bir fıkrayla katılabileceği gibi, birden çok fıkrayla da yarışmaya katılabilir.**
8 — **Yarışmaya katılan yazıların üçer kopya olması, altında açık isim ve adresin bulunması...**
9 — **Usta, amatör ayırmaksızın herkese açık olan bu yarışmada, isteyen takma ad kullanabilir.**
10 — **Takma ad kullananların, gerçek isim ve adreslerini bir başka zarfa koyarak, yarışma dosyasına katmaları gerekmektedir.**
11 — **Yarışma zarfının üstüne «YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI» ibaresinin konması...**
12 — **AKBABA Dergisi, Divanyolu — İSTANBUL adresine postalanması...**
13 — **9 Aralık 1970'de başlayan yarışmaya katılacak olanların yazılarını en geç 1 Şubat 1971 tarihine kadar elimize geçecek şekilde postalaması...**
14 — ***Yarışma yazılarının daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olması gereklidir.***

Düşünün, sizce son bir yılın en önemli siyasî olayı hangisiyse onu ele alın, mizah niteliğinde olmasına önem vererek yazın ve AKBABA adresine postalayın. Hepinize başarılar dileriz.

POLİTİKACININ HAYÂLİ!

Bunlarla yola çıkma

KENAN AKINCI

KÖŞEDE dayalı koltuk değneklerinin sahibi, sportmen yapılı genç:

— Ah kardeşim, ah! dedi. Kimse benim kadar usta olmasın motosiklet kullanmakta. Ama, gel gör bak, ne hale düştüm.

Karşısında onu dinleyen gençten başka, uzağındakiler de ilgilendiler. Dönüp, söylediklerine kulak verdiler.

— Sen sen ol, arkana adam alma! Ya da alacağın adamı iyi seç. Bak... Ben motorumun arkasına adam aldım da, bu hale düştüm.

Böyle derken, bacaklarını ve yüzündeki yaraları işaret etti.

— Almadan da olmaz ki... dedi öbürü.

— Öyleyse, alacağın adamı iyi seçeceksin... Alacağın adam politikacı olmasın, bir; sarhoş olmasın, iki... Sen dersin şimdi, politikacının işi ne senin külüstür motosikletinin arkasında? Fakat bu benimki, senin bildiklerinden değil. Solcu bu. Motosiklete değil eşeğe bile biner.

Nerden estiyse esmiş aklına, iyi mi. Köylerde sohbet toplantıları yapıyormuş. Bizim köyde konuştu monuştu; sonra da büyükçe bir köy olan «Sürüngenler»e gideceğini söyledi. Sürüngenler bize epey uzak. Yalınayak'tan dört kilometre ötede. Ha, dedik; yapalım bi insaniyetlik de, atıverelim şunu Sürüngenler'e.

Bindi motorun arkasına, gidiyoruz...

Yolda, lâf olsun diye:

— Nasıl âbi, işler iyi gidiyor mu? dedim.

Aman kardeşim; sen misin soran?!. Açıp ağzını yummadı mı gözünü... «Marksizm, sosyalizm, diyalektik materyalizm» gibilerden bir araba kuş dilince sözler ettikten sonra büsbütün coştu:

— Bu böyle gitmeez! Bu düzeni ancak biz değiştireceğiz! Köylü uyanıyor ve daha da uyanacak! Haklarına sahip çıkacak... diye feryada başladı.

İşaret parmağını bükmüş, her «Şöyle olacak! Böyle gidecek!» dediğinde, kürsüye vurur gibi sırtıma vuruyor:

— ... Önünde sonunda iktidara geleceğiz!

«Geleceğiz» derken, ne denli kararlı olduklarını belirtmek amacıyla daha bir hızlı vurdu sırtıma.

En ufak bir hareket motosikleti sallar. Bu yüzden neredeyse düşecektik. Adama el kol hareketi yapmamasını söylemek de biraz zor geliyor bana. Sıkılıyorum. En iyisi gazı kesmek. Kesmeli ki, düşsek bile hafif kurtulalım. O habire söyleniyor:

— ... Başa güreşeceğiz! İktidara geleceğiz!...

Gazı kestim ve:

— Yol bozuk. O bakımdan biraz yavaş gitmek lâzım, dedim.

— Hayır arkadaş! diye bağırdı. Bizim yolumuz en uygun yoldur ve sizin dediğiniz gibi yavaş giderek kaybedecek zamanımız yoktur. Altıyüz yıl geri kalmışız, daha da zaman mı kaybedeceğiz?!.

Son kelimesini söylerken bir kol hareketi yaptı; motor devrilecekti nerdeyse. Soğuk soğuk terledim:

— Fakat böyle gidersek çoğa varmaz devriliriz, diye hatırlattım.

Öfkeyle çıkıştı:

— Kim demiş onu?!. Bizi hiç bir kuvvet devire...

Yumruğunu boşlukta öyle bir sallamıştı ki, son sözün son hecesini ancak yerde söyleyebildi:

— ...meez!...

Üstünü başını silkeleyerek kalkarken:

— Ve de deviremiyecektir!... diye ekledi.

İşte orada kolum omuzumdan çıkmış, bacak kemiğim çatlamış da sıcaklamaya anlamamışım. Yeniden bindik motora, yola koyulduk. Onda pek bir şey yok. Fakat ne de olsa korkmuş. Sesi fazla çıkmadı bu kez. Rahat rahat gittik.

Onu köyün kahvesine bıraktım; dönüyorum.

Köyde düğün varmış. Düğün evinin önünden geçecekken, yalpalayarak biri dikildi karşıma. Ben onu tanımıyorum ama o beni tanıyor:

— Hasan âbi be... Seni seve- rim âbicim, beni köye kadar atıver be! dedi.

«Bin» demeden de geçti bindi motorun arkasına.

— Kardeşim, şimdi düştük zaten. Bu kez sağlama düşeriz de kırılmadık yerimiz kalmaz.

— Âbi, sen bakma benim böyle durduğuma. Elli kişi gelse düşüremez namussuzum!

— Canım, kimse düşüremez de, kendi kendine düşersin.

— Kendi kendine düşen inek oğlu inektir kendi payıma... Hayvan oğlu hayvandır sözüm meclisten dışarı.

Herif fitil gibi sarhoş. Suyuna gitmekten başka çıkar yol yok:

— Şeker kardeşim, sen düşmezsin ama ben düşerim...

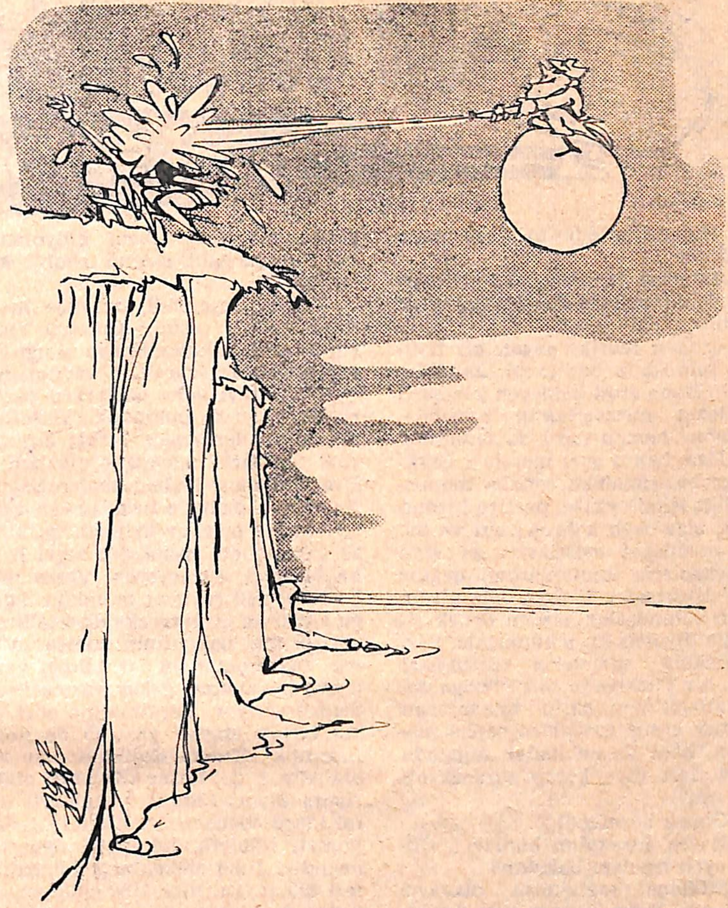
— O nasıl söz âbicim?! Biz varız arkanda senin. Ben seni tutarım âbi. Sakın düşecem diye aklına gelmesin, anladın mı?.. Şöyle sımsıkı yakaladım mıydı...

Dedi... ve kollarımın üzerinden sımsıkı yakaladı! Sonra da ne oldu, biliyor musun? Arkadaş, biz yerinde durup duran motorla birlikte kabak gibi vurduk yere!... Bu kez öbür yana düşmüşüz. Öbür kolum da çıkmış. Sivri bir taşa gelmiş; kalça hoşaf...

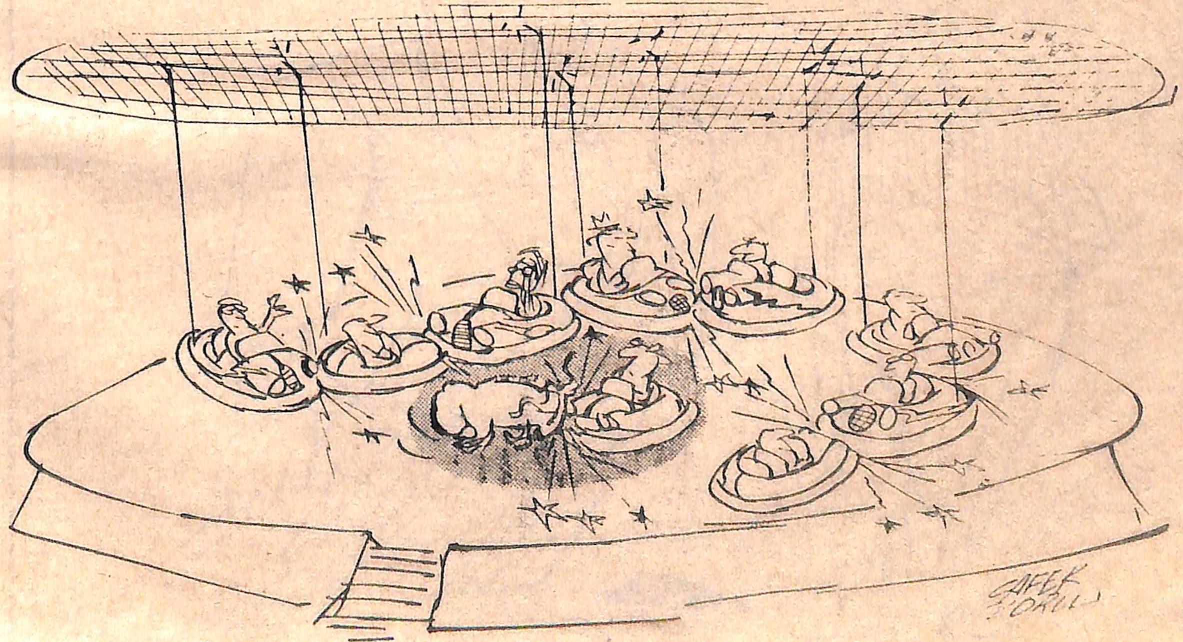
İşte hali keyfiyetimiz gördüğün gibi şimdi. Sen sen ol, arkana adam alma motosiklette. Alsan bile, politikacı ya da sarhoş olmasın. İkisiyle de yola çıkma; aynı sonuca varırsın.

Kenan AKINCI

Ay'da, Rus aracı yağmur denizine indi. — Gazeteler —

Mehtap!

Yazısız

Zatı devletlerinin gölgesi

VEDAT SAYGEL

— Hürmetler ederim beyefendi. Bendeniz...

— Tanıdım, tanıdım... Yanılmıyorsam, İşbilirzade Hakkı Hassaskulak beysiniz.

— Cidden tebrike şayan bir hafızaya sahipsiniz beyefendi. Zatıâlilerinizin himmetini bekleyen bir sürü memleket meselelerinin arasında, bendenizi hemen nasıl da tanıdınız!

— Haa, bak o ayrı mesele... Şarktan garba, şimalden cenuba memleket dert içinde yüzse, partiye hizmet etmiş, bize bağlı kalmış mert ve dürüst memleket evlâtlarını şu veya bu sebeplerle unutanlardan değiliz biz. İstiyoruz ki, herkes öyle olsun. Bütün vatandaşlar, sizden örnek alsın. Ve diyoruz ki, bölünmekle, parçalanmakla memleket kurtulmaz! Hem, bir Türkiye'ye bir Türkiye daha katmak için bütün imkânlarını seferber etmiş insanlara cephe alacaksın, hem de şu kadar zamanda ne yaptınız diye hesap soracaksın! Olur mu?

— Olmaz beyefendi.

— Neyse, bırakalım bunları... Görüşmeyeli nasılsın bakalım?

— Milletçe sağlığınıza duacıyız beyefendi. Yüce Tanrım zatı devletlerinizin gölgesini üstümüzden eksik etmesin beyefendi. Partimiz ve siz başımızda oldukça, bu milletin yenemiyeceği güçlük yoktur beyefendi. Zatı devletlerinizi iktidar yapan millî iradeye bir kere daha şükranlarımı sunarken geciktiğim için affınıza sığınır, mübarek Şeker Bayramınızı tebrik ederim beyefendi.

— Sağol, ben de seninkini tebrik ederim. Söylediler, bir iki kere evden aramışsın galiba...

— Aradım beyefendi. Bayram tebrikine memleketin en büyük, en değerli, en çalışkan insanından başlayalım dedim. Bayramdan önce de aramıştım.

— Yoktum. Hâdiseler bu ara çok yordu, çok yıprattı beni. Biliyorsun, önce bir hastalık salgını ortalığı karıştırdı...

— Yaa, beyefendi, milletçe hepimize geçmiş olsun. Korkusu epey sürdü ama hükûmetimizin aldığı cesur tedbirler sayesinde yayılmadı.

— Kolerayı daha başlarken bastırırdık ya, boş bulunduk. Yetkililerin, görevlilerin ağız birliği etmelerine bir türlü muvaffak olamadım. Ben, «Hastane hademesinden Sağlık Bakanına; mahalle bekçisinden valilere kadar mecbur kalmadıkça kimse gazetecilere hastalığın seyri hakkında bilgi vermeyecek. Verse bile hasta ve ölü sayısını mümkün olduğu kadar az gösterecek» diye talimat veriyorum, bakıyorum kimse «Eh, her halde onun da bir bildiği var» demiyor. Önüne gelen gazetecilere demeç veriyor. Verdiklerine göre ağız birliği etseler ya... O da yok! Bakanlık «Kolera değildir» diye iddia ediyor, doktorlar «Kolerayı andırıyor» diyor. Canım, memleketi siz mi idare edeceksiniz, biz mi?... Hükûmet, «Kolera değildir» dediyse, değildir! Hele alâkalıların bildirdikleri ölü sayısı, meselede ciddiyet bırakmadı. Bakan, ölü sayısını 10 olarak gösteriyor, hastane 42 diyor. Sağlık Müdürlüğü 18 diyor, vali 12'ye indiriyor!

— Maalesef öyle olduydu beyefendi. Sonra salgının önünü nasıl aldınız?

— Kolerayla alâkalı haber vermeyi, bu işle vazifeli olanlara kesinlikle yasakladım!

— Çok iyi etmişsiniz beyefendi.

— Bak, o günden beri kolera var mı? Yok! Neden yok? Çünkü biz bırakmadık! Neden bırakmadık? Çünkü muhaliflerimiz ve muarızlarımız, «Hükûmet, vatandaş sağlığını düşünmüyor» diye propaganda yapacaktı da ondan!

— Aman beyefendi, vatandaş sağlığını düşünmeyen bir hükûmet, kolerayı yasaklar mıydı? Hükûmetin çalışmalarına yardımcı olmak gayesiyle bendeniz de o sıralar epey terledim doğrusu...

— Duydum. Narenciye bölgesinin bütün limonlarını toplamışsın galiba.

— Vatan ve millet sevgisi, insana ne yapacağını şaşırtıyor beyefendi. Borç harç topladım limonları.

— Nasıl, iyi iş oldu mu bâri?

— Ne gezer beyefendi?... İflâsın eşiğine geldim!

— Deme yahu?... Neden?...

— Kolera bitti, limonlar kaldı! Malûm, limon dediğin uzun zaman dayanmaz.

— Zarardasın yâni?...

— Zarardayım ama inanın üstünde durduğum nokta bu değil. Bir millî felâkette parayı kim düşünür? Benim endişem millî servetin göz göre göre heba olması. Tonlarca limon... Milyonlarca ünite «C» vitamini eder ki, insan sağlığı bakımından devletimizin neleri kaybedeceği akılma geldikçe...

— Dur, dur, üzülme hemen. Bizim levazımcı Nurettin'le görüştün mü?

— Sizin fikirlerinizi almadan görüşmeyi uygun görmedim beyefendi.

— Yarın ara kendisini. İcabeden talimatı veririm ben kendisine.

— Allah ne muradınız varsa versin beyefendi. Allah kazadan belâdan esirgesin. Allah zatı devletlerinizin gölgesini başımızdan eksik etmesin! Epey zamanınızı aldım. Tekrar şükranlarımı bildirir, bayramınızı tebrik ederim beyefendi.

* * *

— Hürmetler ederim beyefendi. Bendeniz...

— Vay, İşbilirzade Hakkı Hassaskulak!... Nasılsın? Telefon etmek nereden esti aklına?

— Tanıdınız demek! Ezilmiş sınıfları kurtarmak, sosyal adaleti sağlamak amacıyla sürdürdüğünüz büyük savaşın yorgunluğuyla yuvanızı, kişisel tasarılarınızı unuttuğunuz bir sırada, ismimi nasıl da hatırladınız?

— Devrimci, ileri fikirlerin öncülüğünü yapanları hiçbir zaman unutmaz dostum. Çoktandır görünmez oldun, nerelerdesin?

— Doğrusunu isterseniz, hastaydım.

— Yaa... Geçmiş olsun. Sizin oralara kadar geldi mi salgın?

— Ah, sormayın beyefendiciğim... Geldi ki, hem nasıl gelmek! Kırdı geçti ortalığı! Ben size bir şey söyleyeyim mi? Bu kadro başımızdayken salgının sonu gelmez!

— Haklısın dostum.

— Biribirlerine düşmekten, şatafatlı demeçler vermekten başka bir şeye akılları ermiyor ki... Ne sağlık kurallarına uyuluyor, ne tedbir alınıyor... Tutturmuşlar «Koleradan korunmak için bol bol limon yiyin» diye... Amaç, iktidara yakınlığı herkesçe bilinen birkaç paraziti limondan zengin etmek!

— Galiba da öyle oldu.

— Aman beyefendiciğim, galibası yok. Nelerini gördük. On kuruşa alınan limon, yüz kuruşa satılır mı?

— Düzen temelden bozuk olunca satılır.

— Ülkenin dertlerine eğileceğine, partiyle uğraşırlarsa böyle olur işte. Daha şimdiden biribirlerine girdiler. Seçime kadar ayakta kalabileceklerini de hiç sanmam.

— Ne halleri varsa görsünler. Beni aramak aklına nereden geldi?

— Çoktandır istiyordum, olmadı. Yeni çıktım yataktan.

— Hastalığın neydi, salgınla ilgili mi?

— Üzüntü beyefendi, üzüntü! Tam parti güçleniyor, ortanın solu milletçe benimseniyor derken üst kademeden başlayan dalgalanma bendenizi yataklara düşürdü!

— Üzülme, pek önemli değil.

— Aman beyefendiciğim, nasıl önemli değil!... Memleketi geri kalmışlıktan kurtarmak amacıyla ortaya atılmış bulunan «Ortanın solu»na cephe alınsın!... Karşı koyanların, çelme takanların kendi partisinden olmalarına şaşıp kalıyor insan!

— Zaman zaman çıkıyor böyleleri...

— Fakat inanıyorum ki, millet ileri fikirlerin gerisinde kalanlara günün birine unutamıyacakları dersi verecek, başta zatı devletleriniz olmak üzere memleket yönetimine devrimcileri getirecektir. Ve göreceksiniz bu günler öyle çok uzaklarda değildir.

— Sağol. Bunun için mi aradın beni?

— Türlü nedenlerle geçtim telefonun başına. Amacımın ilki, geciken bayram tebriklerini yerlerine ulaştırmaktı. Eee, böyle olunca da haydi dedim önce beyefendiden başlayalım.

— Teşekkür ederim. Benden ya da buralardan bir isteğin falan?...

— Milletçe sağlığınızı istemekten başka elimizden ne gelir beyefendi? Yüce Tanrı, yılmadan yürüttüğünüz haklı savaşınızda bize zaferinizi göstersin, zatı devletlerinizin gölgesini üstümüzden eksik etmesin beyefendi.

— Sağol. Avrupa gezisine çıkacağını duymuştum, yolculuk ne zaman?

— Duymamışsınız... Gittim de döndüm bile beyefendi. Hazır sırası gelmişken, izin verirseniz bu konuyla ilgili bir ricada bulunayım sizden.

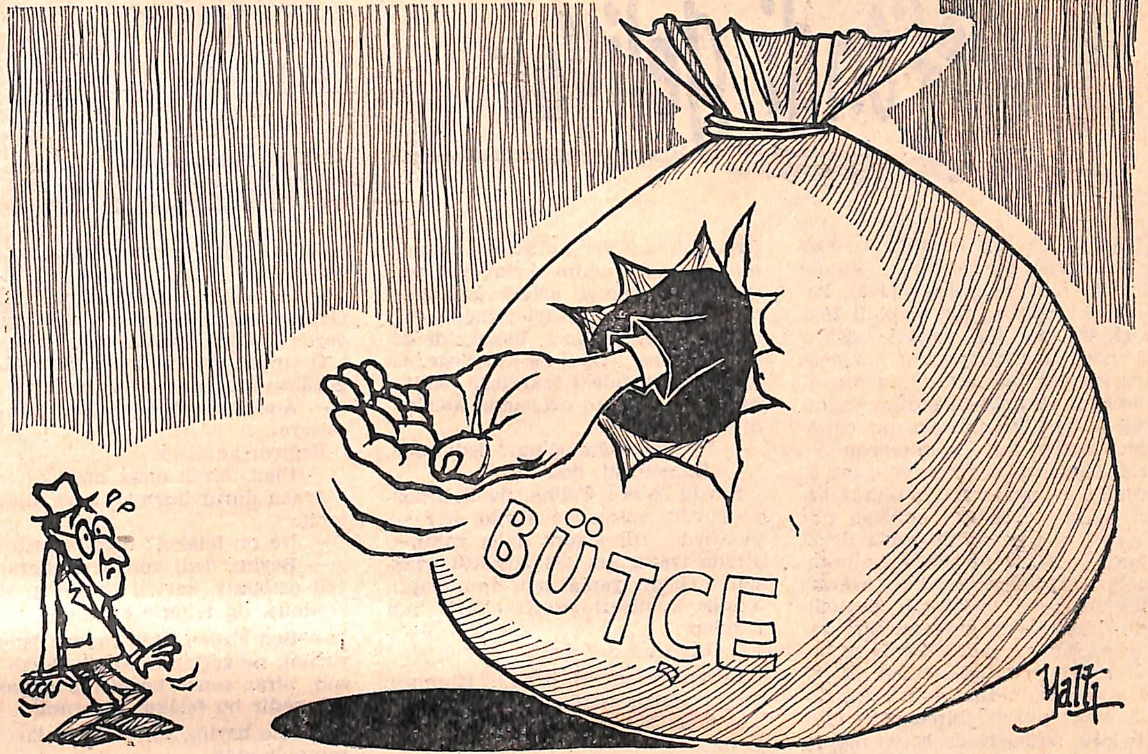
— Evet, dinliyorum.

— Biliyorsunuz, sırf millete ve memlekete yararlı olmak düşüncesiyle yapmıştım bu geziyi. Bir devrimcinin en önemli görevi, gittiği yerlerde gördüğü bazı yeni ve modern buluşları getirip, halkın öğrenmesini sağlamak amacıyla yurda sokmasıdır, değil mi?

Yazısız

Bütçe açığını kapatmak için çare arıyor. — Gazeteler —

Yazısız

— Getirdin mi?
— Bir şeyler getirdim ama...
— Gümrükte mi kaldı?
— Yoo, eş dost aracılığı ile gümrükten geçirdim. Fakat elimde kaldı. Ricam, ilerde düzenleyeceği eşya piyangosu için bunları parti alsa... Hiç de kötü olmaz kanısındayım. Elde hediye bulunduktan sonra piyango düzenlemek iş mi?
— Düşünelim.
— Aman beyefendi, yüzbinlerce lira zarara girmemem zatı devletlerinizin elinde. Düşünmeyin de, bir çaresini bulun, olmaz mı?
— Peki, üç güne kadar sonucu bildiririm.
— Sağolun beyefendi, Tanrı eksikliğinizi göstermesin. Tanrı, zatı devletlerinizin gölgesini üstümüzden eksik etmesin. Haydi Allahaısmarladık. Üç güne kadar değil mi?... Bekliyorum.

* * *

— Hürmetler ederim mirim. Bendeniz...
— Ooo, İşbilirzade Hakkı Hassaskulak; beni aramanı hangi mübarek ilham etti? Şu an inan ki seni geçiriyordum aklımdan.
— Malûm oldu beyefendi. İçimden bir ses, «Mollayı ara» diye emir buyurdu. Gaipten emir gelir de, kulunuz durur mu?
— Sağolasın, varolasın... Başının sıkıştığı anda yüce Rabbim, Hızır Aleyhisselâmı imdadına yollasın.
— Âmin mîrim üstadım, âmin. Başta zatı devletleriniz olmak üzere, Rabbim cümle mümin kullarını her türlü şerri belâdan kollasın! Rabbim zatı devletlerinize, yedi kat gökyüzünden iktidar beratını yollasın!
— Âmin Hassaskulak biraderim, âmin! Yüce Rabbime binlerce hamd-ü senalar ederim. Cömert himmetleriyle inşallah gelecek seçimde iktidar koltuğu biz inanmış kulların da olacaktır!
— İnşallah mîrim... Vahiy mi geldi?
— Eh, öyle gibi... Rüyada gördüm. Bir çölün ortasında yolumu kaybetmiş, kara kara düşünürken karşımda beliren ak sakallı, nur yüzlü bir ihtiyar istikameti bilinmeyen, sonu görünmeyen bir yeri işaret ederek, «Durma!» dedi. «Yürü! Aradığın orada!» «Bir taksi tutsak» dedim, yokmuş. Nereden çıktığını bilmediğim bir eşeği uzattı: «Al, bununla idare et.» Sabah danıştığım eski müftülerden biri, «İktidarın yolunu göstermiş» dedi. Eşeğin ne anlama geldiğini sordum. Eşek, beygirin küçüğü olduğuna göre, kırattan ayrılanlarla işbirliği yapman icabediyor» dedi. Yükselmem, onların sırtından olacakmış yâni.

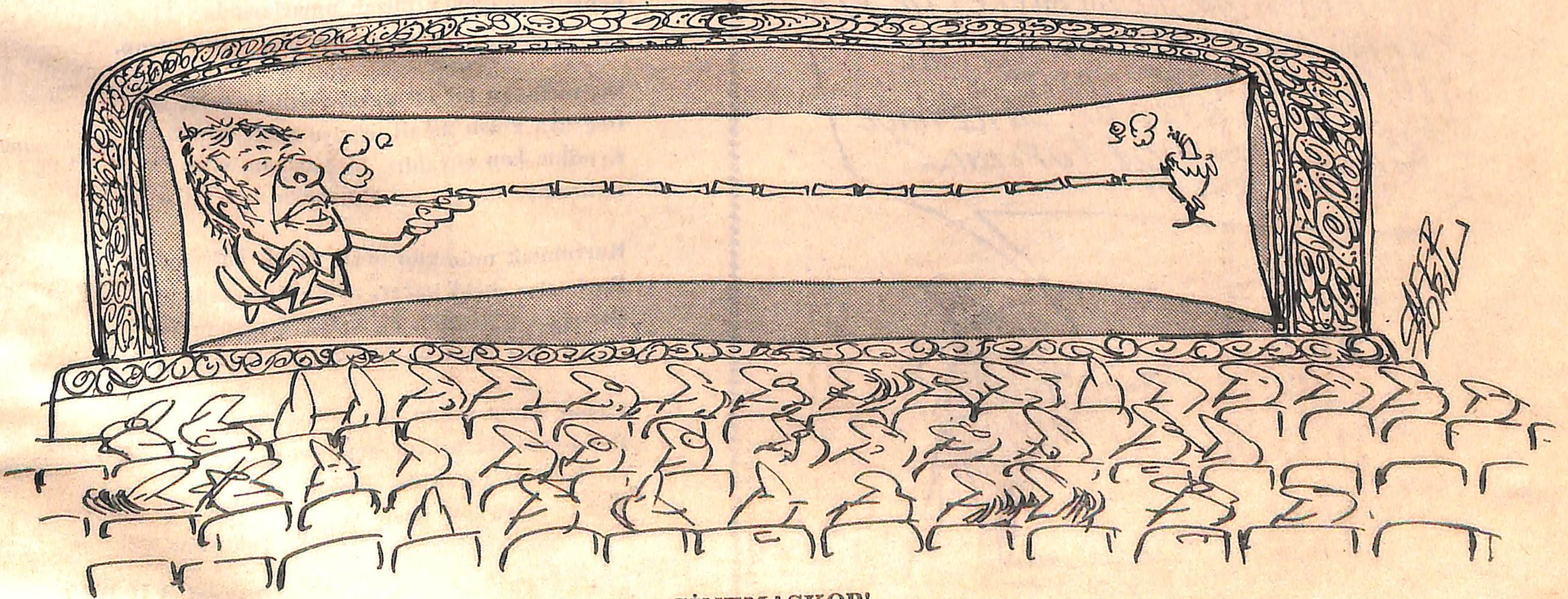
— Hayırdır inşallah.
— Ayrıca bütün berberlerin ağzında dolaşan lâf aynı: Gelecek seçimin favorisi, MNP! Teşkilâtımız henüz küçük ama...
— Ne çıkar mîrim? Hamdolsun imanımız büyük! Aynı konuşmayı bendeniz de lâhmacunculardan duydum. Aşağı yukarı hepsi, memleketin böyle bir siyasî teşekküle şiddetle ihtiyacı olduğundan bahsediyor. Size bir şey diyeyim mi? Diğer partilerin yaptıkları gibi, memleket birtakım siyasî manevralarla yükselmez! Gerek AP'nin tutumu, gerek CHP'nin ortanın solu, birer deli zırvası! Ama görüyorsunuz ya, millet yutmuyor artık böyle numaraları... Hattâ kendi partilerinden olanlar bile yüz çevirmeye başladı. İşte iki büyük partinin hali... Neden çözülüyorlar? Tuttukları yolun doğruluğuna iman etmemişler de ondan... Ama biz...
— Siyasî hayata imanı sokacağız! Milleti günde beş vakit aptes almaya zorlayacağız. Kadınlarımızı çarşafa peçeye sokacağız; saçlı sakallı gençleri berberlere tıkacağız!
— O günleri göremezsem inanın gözlerim açık gidecek beyefendi! Yüce Rabbim bu mukaddes muharebenizde zatı âlilerinizi muzaffer eylesin, bütün partiler önünüzde imana gelsin. Rabbim önümüzdeki seçimlerde rakiplerinize aman vermesin, başka partiyi tutanlar sandık başına gelmesin, zatı devletlerinizin gölgesini ülkemizden eksik etmesin!
— Âmiiiin!
— Rabbim, âmin diyen kullarının günahlarını affetsin, kapısına dayanan tahsildarları memuriyetten azletsin, kasten yaptığın hatâların kaza ile olduğunu farzetsin!
— Âmin! Eee, Hassaskulak!... Şu ettiğin duaların biri tutar da iktidara gelirsek, ne dilersen dile benden!
— Aman beyefendiciğim, bir ücret karşılığı değil, hak için, millet için meccanen yapıyorum. Dedim ya, malûm oldu da açtım telefonu. Otuz gün ramazan cami cami dolaştığımızdan sizi bulmam mümkün olmamıştı. Araya bayram telâşı da girince ancak şimdi bayramlaşmamız nasip oldu. Bu vesile ile bir kere daha mübarek ellerinizden öperken bayramınızı tebrik eder, sırtınızın yedi cihanda yere gelmemesini niyaz ederim.
— Allah razı olsun.
— Haa, bir dakika; telefonu kapatmayın. Giderayak bir de sevap işleyelim. Kuzum beyefendi, yakından tanıdığım bir din kardeşimizin elinde tonlarla limon sandığı var. Yeni ve temiz. Mescit tamiratından, cenaze işlerine kadar her şeye elverişli. Benim olsa, bedava verirdim ama, çocuk çok fakir. Bunların iyi bir fiyatla satılmasına yardımcı olursanız, büyük sevap kazanırsınız.
— Alâkadar olurum.
— Hayır hayır, satacağınıza söz verin de içi rahat etsin garibin. Söz mü?
— Peki, söz!

* * *

Telefonu kapatan İşbilirzade, önündeki kâğıda alt alta sıraladığı bol sıfırlı rakamları topladı, sonucu daire içine aldı, sonra güzel sekreterine dönerek kapıda yardım bekleyen fukara için:
— Bir ikibuçukluk ver, yolla gitsin, dedi. Gelen istiyor, giden istiyor... Sanki sokaktan topluyoruz parayı... Ne güçlükle kazanıldığını kimse bilmiyor!

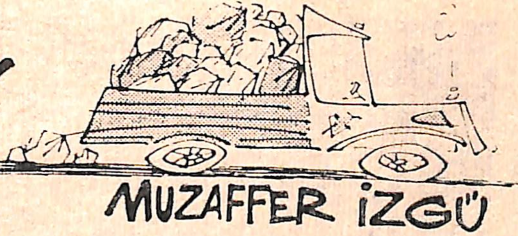
Vedat SAYGEL

Münir Özkul 20 paket sigaraya film çevirdi. — Gazeteler —

SİNEMASKOP!

Beyefendi geliyor

MUZAFFER İZGÜ

TAM sekiz baş horanta, o dört tekerleğe bakıyordu... Ve de dört tekerleğin üzerindeki, kasası 1949 model, şoför mahalli 1951 model, motoru 1952 model, şesisi 1946 model taş kamyonuna... Zamanında on ton bile atardı bu arabaya ama, artık araba kandilin yağını yavaş yavaş tükettiği için, taş çatlasa altı tondan fazla atamıyordu...

İşte o çarşamba günü, yine taş ocağından, yanında muavin olarak çalışan oğluyla beraber, arabaya altı ton taş atmışlar, asfalt yolda ilerliyorlardı... Baba, direksiyon simidine teğet, camların ötesinde, sağ arka lâstikle, sol ön lâstiği düşünüyordu... İki lâstik parasını bir araya getirip, şöyle takabilseydi arabanın tekerleklerine, o zaman şu inşaat mevsimini rahat rahat geçirirlerdi, elleri yüzleri biraz para gördüğü gibi, mideleri de et ve meyve görürdü.

Bir virajı döndüler, bir çeşmeyi geçtiler, tekrar bir viraj, ondan sonra ip gibi bir yol... İşte tam o yolun başında, arabanın arka tarafından önce bir cayırtı koptu, sonra bir tok maden sesi, ardından yeri kazıyan kocaman bir boru sesi...

Baba, frene bastı... Ama basmasına gerek yoktu, arabanın arka tarafı çökmüş, hattâ bu sarsıntıdan, babanın silgeç motorunun üzerindeki Birinci sigarası, oğulun burnunun üstüne düşmüştü...

Bir an, ikisi de inemediler arabadan... Şoför baba, muavin oğulun, muavin oğul, babanın yüzüne baktı... Zordu inmek, evde sıcak bir şey kaynamıyacağı günlerin sayısını öğrenmek, zordu... Sigarasını aradı şoför.

— Burda, dedi oğul.

— N'oldu dersin?

— Bilmem ki baba...

İndiler... Arabanın bir tekerleği kopmuş, bu arada çıkan şaft, yolu boydan boya çizmişti. Ayrıca, arkadaki diferansiyel kutusunda kocaman bir delik açılmış, simsiyah yağ, tâ nerden nereye asfaltı kaplamıştı... Baba bir şey söyleyemedi, çöktü arabanın yanına, bakakaldı demir yığınına... Oğul da tekerleğe, şarampolun içindeki tekerleğe baktı... Araba tam yolun ortasında kalakalmıştı hurda gibi...

— Ne yapacağız oğlum? dedi baba.

— Bilmem ki, dedi oğul...

Sövdü baba... Talihe sövdü, arabaya sövdü, yaşamaya sövdü, her şeye sövdü. Bir sigara daha yaktı, o sırada trafik arabası gözüktü uzaktan... Geldi, yanlarında fren yaptı. Trafik komiseri sinirli sinirli indi içinden:

— Ulan bu ne? dedi.

Cevap veremedi baba... Komiser zangır zangır titriyordu:

— Ulan haberin yok mu? diye bağırdı...

— Ne var beyim? dedi şoför belli belirsiz...

— Ulan biraz sonra beyefendi geçecek buradan!...

Polisin biri:

— Komiserim şu yolun haline bakın! dedi...

Saçlarını yoldu komiser:

— Çizilmiş, çizilmiş!...

Polis:

— Ya yağ beyim? dedi...

Komiser:

— Ulan, dedi, şimdiyi mi buldun arabayı böyle demir yığını edecek, ha?... Ne yap yap, şu yolu aç!...

Baba, alnındaki teri sildi... Komiser tekrar bağırdı:

— On dakika, fazla değil, on dakika!...

— Bu kımıldamaz ki şimdi yerinden.

— Kımıldat ulan kımıldat, biraz sonra beyefendi geçecek!... Vallahi mahvederim seni, mahvederim!...

Sonra, oğula bağırdı, muavine:

— Sen ne duruyorsun ulan, haydi bakalım, taşıyın şu taşları şarampola!...

Baba oğul, çalışmaya başladılar. Oğul kasanın üzerine çıktı, baba yerde... Oğul uzattı, baba aldı...

O sırada, bir başka trafik arabası gözüktü uzaktan... Polisin biri:

— Âmirin arabası beyim, dedi komisere.

Bağırdı komiser:

— Ulan, biraz daha hızlı!...

Araba durur durmaz, yere atlayan âmir:

— Ne bu felâket? diye bağırdı...

— Beyim, dedi komiser, diferansiyeli çatlamış, karteli patlamış, şaftı kopmuş, ön tekerleği çıkmış...

— Ben sizden kaza raporu istemiyorum, ne zıkkımın kökü olursa olsun, biraz sonra beyefendi geçecekler, nedir bu felâket diyorum!...

— İşte beyim, şoför, şu taşları şarampola atan...

Âmir, babanın yanına koştu:

— Ulan bilmiyor muydun biraz sonra bu yoldan beyefendi hazretleri geçecek?...

— Bilmiyordum beyim, ekmek parası...

Âmir:

— Hey, bana bakın, dedi polislere, komisere, haydin bakalım siz de... Haydin, nerdeyse gelecek beyefendi, siz de taşları taşıyın...

Polisler ve komiser, ters ters baktılar babaya... Taşların ağırlığınca homur homur homurdanarak, taşımaya, şarampola atmaya başladılar.

Yoldan geçen diğer arabalar, sağ taraftaki açık boşluktan geçebiliyorlardı. Ama beyefendinin arabası o boşluktan geçemezdi. Çünkü beyefendinin arabası, fren yapmayı, dar yerlerden geçmeyi sevmezdi... Uzaktan vali beyin arabası gözüktü... Titremeye başladı âmir... Bağırdı:

— Daha çabuk!...

Hepsinin yüzünden boncuk boncuk terler akıyordu... Valinin arabası durur durmaz, vali hışımla atladı yere:

— Bu ne büyük felâket? dedi...

Âmir:

— Beyefendi taşları taşıtıyorum, biraz sonra arabanın da çaresine bakacağız...

— Olmaz efendim, olmaz... Nasıl olur... Olmaz olmaz... Aaa aaa yol da, silin, silin bu yolun yağını...

Âmir, bilinçsiz olarak cebinden mendilini çıkarıp koştu yola ve yağları silmeye başladı... Vali bey, kamyonun yanına geldi:

— Kimin bu araba? diye bağırdı.

— Benim, dedi baba.

— Haberin yok mu be adam, biraz sonra buradan beyefendinin geçeceğinden?...

— Beyim yoktu, ben ekmek parası...

Bağırdı vali bey:

— Sus sus! diye...

Saatine baktı:

— Ne yapacağız şimdi? Bir vinç... Yahu saat da... Onbeş dakika var yahu!... Çabuk çabuk...

Arabanın üzerindeki son taşı da attılar... Bu sırada âmir bey, yoldan geçmekte olan uzun burunlu kocaman bir kamyonu durdurdu:

— Şunu, dedi, şu kamyonu, itiver, itiver de atalım hendeğe...

Kamyon, bir geri yaptı, bir ileri, sonra gene geri... Takviye vitesine taktı, burnunu kamyonun yan kasasına dayadı... Sonra yüklendi gaza... Oynadı demir yığını yerinden. Bir daha yüklendi gaza, biraz daha oynadı demir yığını yerinden... Son bir hamle daha yaptı, büyük bir gürültüyle sekiz baş horantanın ekmek kapısı kaydı gitti şarampola; ama, valiye, âmire kızmış gibi, burnunu ana yola uzatarak...

Baba ve oğul solukları kesilmiş seyrettiler bu ölüm kalım anını. Ama, kanları kurumuş, konuşma yetenekleri kaybolmuş gibi, ne nefes alabildiler, ne de bir şey diyebildiler...

O sırada, âmirin arabasındaki telsiz çalıştı. Kuru bir ses:

«Beyefendi kavşaktan .... iline geçtiler, sizin il'e yarın, saat dokuz ilâ dokuzbuçuk arasında teşrif edecekler» dedi.

Muzaffer İZGÜ

Kutlu olsun

Haksızlığın kalbinde, kalemin hançer olsun,
Her yolunu şaşıran, bir kez seni okusun.
Espri kaynağında, mizah pınarlarında,
Bir yıl daha kaynadın, yaşgünün kutlu olsun...

Ne, tuttuğun bir taraf, ne verdiğin taviz var,
Doğruya giden asfalt, eğriye çelik duvar.
Kendine hep çuvaldız, başkalarına iğne,
Batırmaya devam et, Akbaba'm nice yıllar...

Kurtulmak mümkün değil, iğneli bakışından,
Baykuşlar niçin kaçar, güneşin ışığından?
Çocuğa vur tokadı, ki testiyi kırmasın
Herkes bir ibret alsın, tecrübeli yaşından...

Başını kuma sokan, her siyaset kuşuna.
Dev aynasıyla baktın, açıktaki kıçına.
Gocunanlar varsa da, zirvede duruşundan,
Tırmanmaya güç ister, Akbaba yokuşuna...

Fikret YILMAZ

Sizin için

ASKERLER

NEREDE?

Diyarbakır'da askerî hâkimlik yaptığım sırada, kolordu komutanı disiplini ve milliyetçiliği ile mâruf General Faruk Güventürk idi. Bölük komutanlarına verdiği emirle okuma yazma bilmeyen erler eğitilecek ve Atatürk'ün kim olduğu öğretilecekti.

Emri alan komutanlar hemen harekete geçmiş, erlerin boş zamanlarda toplandıkları yemekhanenin duvarlarını Atatürk'ün büyük boy resimleriyle donatarak, bilinmeyen yönleriyle tanıtmak amacıyla altlarına birtakım yazılar yazmışlardı.

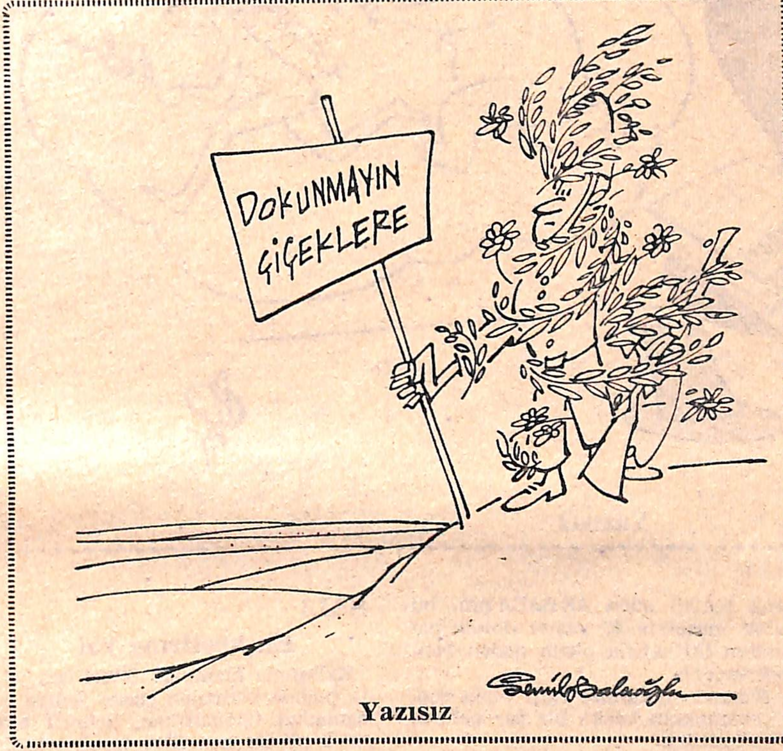
Her gittiği yerde emrinin uygulanıp uygulanmadığını anlamak için erleri sınava çeken General Güventürk, bir denetlemesi sırasında bizim erlerden birini çağırmış ve sormuş:

— Atatürk nerede?

Er ise hiç düşünmeden cevabı vermiş:

— Yemekhanede komutanım!

Avukat
Erol DEĞERLİ
Ekin Sk. No. 14/2 Yeşilyurt/İst.

Yazısız

BAŞKA KİM VAR?

Ayakkabı boyacılığı yapan er, kendisine verilen boyayı, nedense gerekli parayı toplayamadan tüketiyordu. Bu hal bir kaç kere tekrarlanınca batarya kumandanının dikkatini çeker, çağırır:

— Evlâdım, der, madem boyayı yetiştiremiyorsun her ayakkabıdan birazcık çalsan; yâni boyayı biraz az sürsen olmaz mı?

Er, boynunu büker:

— Yapamam komutanım.

— Neden?

— Korkarım!

— Korkma, der kumandan, kimse kılına dokunamaz!

Fakat er dayatır:

— Yapamam komutanım, korkarım!

— Kimden korkacaksın canım, bak önünde arkanda ben varım.

— Sağol komutanım, ama koğuşta da Ali onbaşı var!

M. Kemal AÇIK
Koçular Ortaokulu Md. V.
Eğridir/ISPARTA

ALÂRM

İzmir'de Amerikalılarla birlikte çalıştığım sıralar... Gece nöbetçisiyim. Sabaha karşı devriye arabası beni Kordon'da bir lokantaya bıraktı ve «Onbeş dakika sonra gelir alırım» dedi Amerikalı.

Yarım saat geçti, bir saat geçti, gelen giden yok! Aksilik bu ya, portatif telsizi de yanıma almamıştım ki arabayı çağırayım. Baktım olacak gibi değil, Motorpool'a (Amerikalıların arabalarının bulunduğu özel garaj) gidip, merkeze telefon etmeye karar verdim.

Motorpool lokantaya yakın. Fakat mevsim kış, hava ayaz, titreye titreye yürüyorum! Sokuldum ki, ortalık ana baba günü! Meğer Amerikalıların alârm tatbikatı varmış. Dolan araba, hemen Çiğli'ye hareket ediyor! Bir anda şoke oldum! Benim memleketimde Amerikalılar alârm tatbikatı yapıyordu!

— Ne bu kepazelik yahu, dedim nöbetçi dispatcher'a. Bu adamlar neyin tatbikatını yapıyor böyle?

Dispatcher (Arabaları sevk memuru ki, bu görevi yapanlar da, şoförler gibi Türk'tür) şaşırdı:

— Alârm be âbi, dedi. Hiç alârm görmedin mi?

— Gördüm ama, Türkiye'de Amerikalıların alârmını yeni görüyorum. Neyi anlamak istiyorlar sanki?

Nöbetçi cevap verdi:

— Türkiye'ye bir saldırı olursa, kaç dakikada toparlanıp kaçabileceklerini!...

Güner ÖZSÜLE
Lise İngilizce Öğretmeni
BANDIRMA

ŞOFÖRLER

SUÇ KİMDE?

Altımda pırıl pırıl bir araba ile Çankaya'ya gidiyorum Tarım Bakanlığı kavşağında müşterim para uzattı. Almak üzere yarım geriye döndüm, fakat bu bir anlık dönüş sırasında önümdeki arabaya «güm» diye vurduğumu gördüm!

Kordiplomatik bir arabaydı çarptığım. Onun ansızın durmasının nedeni, trafik lâmbasının kırmızı ışığını görmesi; benim bindirmemin nedeni, olmayacak yerde müşterinin para vermesiydi.

İndim arabadan. Baktım, sadece tamponlar biraz ezilmiş. Adam bana, hâlâ yanmakta olan kırmızı ışığı gösterip, anlamadığım bir dille bas bas bağırıyor! Polis geldi. Baktı önemli bir şey yok:

— Uzatmayın, dedi. Gidin.

Fakat adam ısrar ediyor:

— Lâmba kırmızı... Ben durdu, bu vurdu. Yok ben suçlu, yok ben gitmek!

Bunun üzerine kafası kızan memur da:

— Kes birader, dedi, sen suçlusun işte!

Adamcağız bir bana baktı, bir polise baktı:

— Ben suçlu, tamam, dedi. Var ben özür dilemek.

Çalıştırdı arabasını gitti.

Ben de müşteriyi bırakıp döndüm. Aynı kavşağa geldim. Gene kırmızı yanıyordu, durdum. Durmamla da ayağım frende olduğu halde, arabam iki metre ileri fırladı. Arkadan biri çarpmıştı! İndim baktım, deminki kordiplomatik araba! Ama bu kez benimkinin arkası, onunkinin önü hurdahaş olmuştu! Adam da indi arabasından. Gülerek:

— Önce sen vurdu, ben suçlu oldu, ben özür diledi, dedi. Şimdi ben vurdu, sen suçlu... Dile özür!

Bir arabama, bir adama baktım ve çaresiz beklenen özürü diledim, gülmek mi, yoksa tepine tepine ağlamak mı gerektiğini kestiremeden...

KORKU

Öğretmenlerin yürüyüş yaptıkları gün... Ulus'a doğru gidiyorum. Radyoevinin önünde yol tıkandı. Beklemenin uzun süreceğini düşünerek arabayı kaldırıma çıkardım ve Hacettepe'ye giden ara yola saptım.

Hayli geniş olan kaldırımda, sadece yayalara mahsus olduğunun bilinmesinin verdiği güvenle bir grup genç kız güle eğlene yürüyor ve kendi gürültülerinden, bir arabanın hemen arkalarından gelmekte olduğunun farkına varmıyorlardı.

Bana gelince: Bir yandan kimseye çarpmamak için bütün dikkatimle arabayı kullanıyor, bir yandan tutukluk yapan klâksonla uğraşıyordum.

Önümde yürüyenlerin, arkalarından gelen arabayı farketmediklerini görerek yavaşladım. Aramızdaki mesafe 50 - 60 santime inmişti ki, tutukluk yapan bizim klâkson bütün gücüyle çalmasın mı! Kızlar yüksek atlamaya hazırlanan atletler gibi, bir sıçramada dağılıverdiler! Durumu izah etmenin imkânsızlığı karşısında kalan ben ise onlardan daha çok korkmuş, muhtemel bir üzücü olaya meydan vermemek için bütün hızımla evin yolunu tutmuştum!

Zira haklı olan hanım kızlar bilmezler ki, çoğu zaman korkmalarına sebep olan trafik olaylarında şoför de korkar. Hem de yayanınkinden daha büyüktür korkusu!

Ender US
Atıfbey M. 1. Sk. No. 38/16 ANKARA

— Dolmuşlar kaldırılacak. —

— Kalkıyor... Dolmuşa bi kişi, bi kişi!..

DEVENİN ETTİĞİ

Yemek yediğim küçük lokantaya giren adama önce karşımda oturan, sonra yan masada karnını doyuran, daha sonra bütün dükkândakiler:

— Geçmiş olsun, dediler. Gene uçuz kurtulmuşsun! Nasıl oldu?

— Eyvallah, diye cevap veren adam nasıl olduğunu anlatmaya başlayacağı sırada bir başkası girdi:

— Geçmiş olsun. Hasar var mı?

Adam baktı ki hem soruluyor, hem anlatmasına meydan verilmiyor:

— Pek yok, diyerek dışarı çıktı.

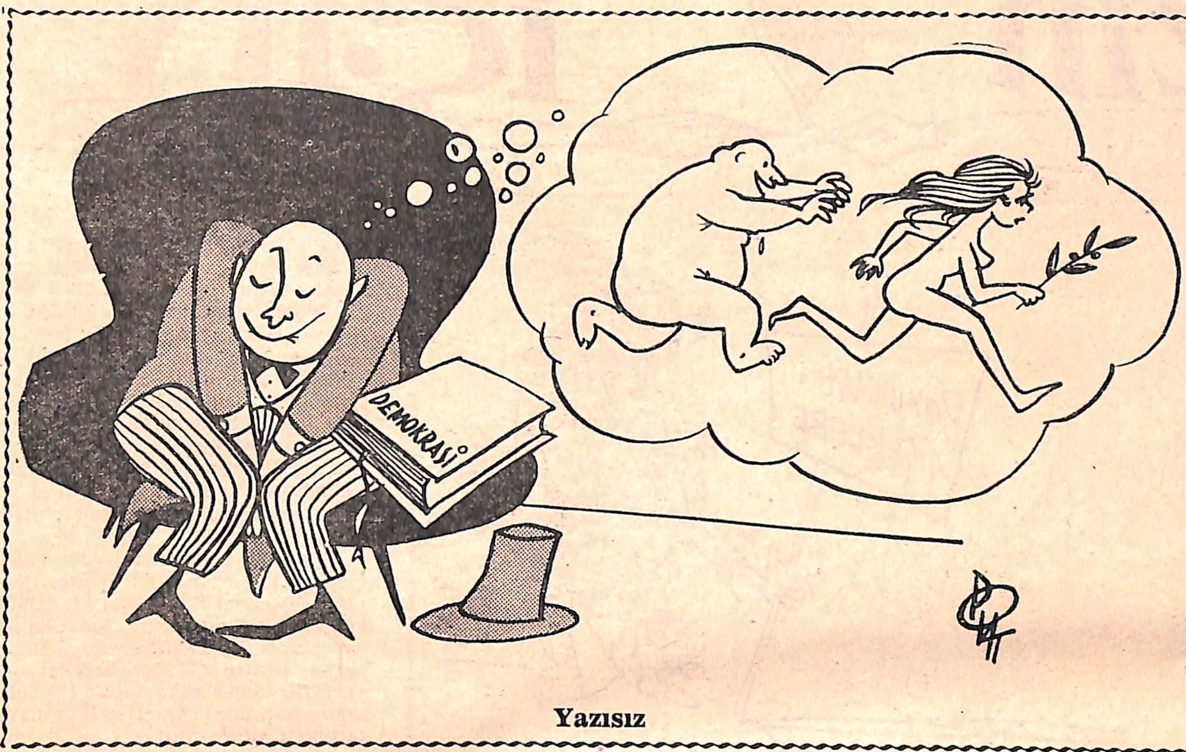
Çok merak etmiştim. Hesabı ödeyip yetiştim peşinden:

— Geçmiş olsun, dedim. Üzücü bir şey mi oldu?

Adam canı sıkkın, şu cevabı verdi:

— Hiç canım, önemli değil. Virajı dönerken karşıma develer çıktı. Develeri görünce bizim minibüs korktu, etme eyleme dememize kalmadan şarampola yattı!

Turgut ERDEN
Gülcü M. Altay Sk. No. 23 ISPARTA

Yazısız

PAZARTESİ

Cezamızdır, çekeceğiz!

Kırksekizinci yaşını tamamlayan AKBABA, bu sayısıyla kırkdokuz yaşına bastı.

Bu nedenle önümüzdeki bir hafta, sanırız PTT. gene bize çalışacak.

Mektuplar, telefonlar, telgraflar ve sepet sepet çiçekler...

Sağolsun mizah sever okurlarımız. Bu bir tadımlık mutluluğumuzu daha renklendirmek, daha zevklendirmek için ellerinden geleni yaparlar ve çoğu zaman cevapsız bıraktığımız sorularını, bir kez daha ısrarla sorarlar:

«İkinci sınıf bir futbolcunun aksırmasına sayfalarında yer veren günlük gazeteler, Türk mizahını tek başına temsil eden AKBABA'nın, bu çileli meslekte 48 yaşını doldurmasından iki satırla olsun neden bahsetmezler?»

Başımızı önümüze eğip suçlu suçlu susmaktan başka bir şey gelmez ki elimizden.

Gazetecilikte meslek anlayışının çoktan değiştiğini bilmez okuyucu.

Adından bahsettirecek önemde bir şey yapmadı ki AKBABA...

Ne vergi kaçırdı, ne zimmetine devletin parasını geçirdi... Ne mini etek giyip sahnelerde göbek attı, ne molotof kokteyline sarılıp ortalığı biribirine kattı. Ne hileli mal sattı, ne sahteciliğe kalktı. Ne ruhsatsız silâh taşıdı, ne adam öldürdü...

Sadece anası ağlayan milleti tam 48 yıl güldürdü!

SALI

En kestirme yol

Kalkınma hızımızın ikinci beş yıllık plânda belirtilen yüzde yediye ulaşmadığı tartışılırken, üçüncü beş yıllık plânın hedefleri tesbit edildi: Dış yardım oranı düşürülecek, kalkınma hızı yüzde sekiz olacak!

İşin yoksa önümüzdeki beş yıl da, yüzde sekizi tutturmak için çırpın! Fabrika kur, malına pazar ara, tarlanı sür tohumluk bekle, gübre bekle, yağmur bekle, ürün bekle...

Hiçbir aksilikle karşılaşmazsan elde edeceğin topu topu yüzde sekiz!

Bilmeyiz neden ille de yüzde sekiz diye yatırım alanları arar durur Bakanlar...

Bir yıl vâdeli mevduata yüzde dokuz verirken bankalar!...

ÇARŞAMBA

Başkanın görevi

Dünkü oylamalar da sonuç vermemiş ve Meclis Başkanı seçilememiş.

Dağ gibi dertler sırada beklerken milletvekillerimizin günlerdir Başkan seçimi için toplantı üstüne toplantı yaptıklarını görenlerde bir merak, «Başkan bu kadar gerekli mi?» diye...

Eee, gerekli ki, yirmi küsur gündür sergide karpuz seçer gibi, başkan seçmeye uğraşıyor Meclisimiz.

Görevi mi?...

Görevinin ne olduğunu doğrusu biz de pek bilmiyoruz.

Fakat Senato Başkanı sayın Arıburun'dan öğrendiğimiz kadarıyla başkanlık mevkiine getirilen zat, hemen Meclis mescidinde namaz kılmalı, vaız dinlemeli ve gazetecilere «Abdest almadan evden çıkmam» gibisinden bir demeç vermeli.

Uzun turlamalardan sonra seçilebilen Senato Başkanımızın, başka işlere el sürdüğünü şimdilik görmedik de...

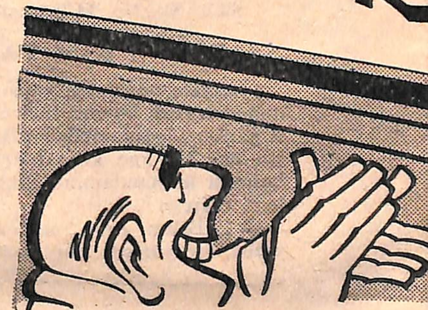
PERŞEMBE

O da yok oldu

AP'den ayrılan 946 kişi, 1946 ru-

Güzellik Kral

— Ooo

Erkekler, iktisadî nedenlerle evlenmekten kaçınıyor.

— Gazeteler —

— Korkma hayatım, ben burada memureyim!..

YE
GÜ

— İkidir önümüzden geçiyor

... seçiminde :

... 125!..

hunu yaşatmak amacıyla kurdukları DP. lokalinde bir araya gelmişler.

Allah Allah!

Ahlâk gibi, huzur gibi, ucuzluk gibi, ruh da kayıplara karıştı demek!

Can korkusuyla mübarek, ülkeden kırmasaydı kirişi, bir ruh bulma umuduyla toplanır mıydı 946 kişi?

CUMA

Haydi canım...

Millette paranın suyunu çekmesiyle satışların iyice durduğunu açıklayan bir giyimevi, gündeliği yirmi lira kira ile halka bayramlık elbise verdiğini ilân etti, durdu.

Sanmayız ki, umduğunu bulmuş olsun.

Hem parasız olduğunu bilir, hem «Üç günlük kirası 60 lira» dersen adama, bırakır utanmayı sıkılmayı, anadan doğma girer bayrama!

CUMARTESİ

Ömür adam

Partisinin Kütahya İl Kongresinde konuşan Erbakan, «MNP. iktidar olursa, parlâmentoyu Ayasofya'da toplayacağız» buyurmuş.

Yapar mı yapar... Yeter ki MNP. iktidar olsun.

Parlâmentoyu Ayasofya'da toplar, Ankara'daki Meclis binasını ibâdete açar!

PAZAR

Bizde nöbetle

İngiliz doktorlarına göre uykusuzluğa karşı en iyi ilâç, yürümekmiş.

Milletçe ayaklanmamızın gizli bir nedeni varmış demek.

Hükûmetle iş bölümü yapmış geçinip gidiyoruz. Biz uyurken onlar; onlar uyurken biz yürüyoruz!

Öyle oluyor

Son günlerde dünyanın en popüler adamı olan Kruşçev, kimi yerde yankılar, kimi yerde tepkiler uyandıran anılarının başında, «Stalin'in kızına çok bağlıydım» diyor.

Ülke yönetenlerin gerçek niyetlerini öğrenmek çoğu zaman mümkün olmuyor. Devrimci derken, bakıyorsunuz gerici; toplumcu derken, bakıyorsunuz çıkarcı.

Örneğin, Kruşçev de bunlardan biri...

Sosyalizme sıkı sıkıya bağlı sanırken kendini, Batı'daki Svetlana'ya kaçırıverdi eserini!

Vedat SAYGEL

— Bugün Mecliste sesimi herkese duyurdum...

— Yaa, senden başka horlayan yoktu demek!..

Moşe Dayan, dünyanın en seksî erkeği seçildi. — Gazeteler —

Hayranları!

... baksana dalga geçiyor!..

SUAVİ SÜALP

Belediyeye yardım edelim.

(Belediye Encümen üyesi Kâzım Banane konuşuyor):

Dikkat ettinizse bazı vatandaşlar Belediyeye yardım edeceklerine onunla zıt gitmekten zevk alırlar. Bunlar Hayri, Nuri ve Muslihittin gibileridir. Gerçi Belediyeye de bozulmak herkesin vazifesidir ama bu kadarı da artık fazladır. Çünkü Belediye herkesin derdini halledemez. Bunu geçenlerde Belediye Encümeninde belirttiğim zaman bana çok hak verenler çıktığı gibi bazı kendini bilmezlerden çanta yedim... Siz şimdi «Çanta yenir mi?... İnsanın midesine oturur» diyeceksiniz. Yani demek istediğim, Ekrem çantayı başıma vurmak gafletinde bulundu. Ben de Ekrem'in... Neyse mevzuu dağıtmayalım, sonra toplaması zor olur... Arkadaşlar.. gerek otobüs, gerek elektrik, gerek su dâvalarımıza eğilmiyorum... Vatandaşlar zorluk çekiyorlar... Meselâ, geçenlerde Fatih'te voltaj düşmüş... Voltaj böyle sık sık düşerse bir gün bir yerini kırar ve artık haftalarca voltajın iyileşip tekrar işine başlamasını bekleriz. Ayrıca bazı semtlerde sular akmıyormuş... Bunu, suların vatandaşla aralarındaki rekabete bağlayan Tevfik arkadaşımıza soruyorum; «Sular akmıyor diyorsunuz, kabul.. peki, ya çeşmeler akıyor mu?...» Bakın nasıl cevap veremedi. Veremez çünkü işine gelmez. İşine gelseydi, bu saatte işinde olurdu... Arkadaşlar.. İstanbul, Belediye yok diye haykırıyor... Bu cesareti İstanbul'a kim verdi?... Bazı arkadaşlar İstanbul bu cesareti Bursa'dan aldı diyorlarmış... Ayıp ayıp... Bursa bir kere çok sulak bir şehirdir... İstanbul'un kendini Bursa ile bir tutması lâzım gelmez mi?... Lâzım gelmezse Kâzım gelir, gibi bir lâf kulağıma çalındı. Bu bana atılmış bir taştır. Anlamadım mı sanıyorsunuz?... Netice olarak lâfı bağlıyorum... Eğer hemşerilerimizin Belediyeye yakınlaşmasını istiyorsak, Belediye Sarayının bahçesini kaldırıp önünü tretuar yapalım. Bu suretle vatandaşlar Belediyeye daha yakın olurlar... Hizmet bizden.. su, elektrik, havagazı, otobüs, troleybüs dâvaları sizden.. on dakika içinde bu iş olur... Fazla konuşmayacağım... Üç ay sonra toplanmamızı ve bu konuyu tekrar ortaya koymamızı teklif ediyorum... derken Belediye Sarayının elektriği kesildi ve Kâzım beyin lâfının sonunu nasıl bağladığı mikrofon bozulduğundan belli olmadı... O da ne yapsın?...

BU MEKTUBU SAKIN OKUMAYIN!

Meldacığım...

Seviyorum... O adamı gördüğümden beri her şeyim değişti... Tayyörüm bile artık bana dar geliyor... Yârabbi dedim kendi kendime, ben bu kadar değişecek kadın mıydım?.. Biliyorsun İhsan'dan sonra artık sevemem sanmıştım, halbuki o adam... Sonra Fahri, sonra Zekeriya, sonra Kâmil ve solaçık Rüştü... Veee nihayet o... Kim bu adam diye bana sorma... Ben de bilmiyorum. Sadece çılgınlar gibi sevişiyoruz... Kaçamak odamızda, Boğaz'da, herkesten uzak, aşk dolu geceler... Oh, Melda'cığım, o kadar güzel seviyor ki?... Hasan farkına varsa acaba ne olur, diye düşündüm, fakat nedense bir netice çıkaramadım... Hasan'dan bana ne... Bu yaptıklarım acaba ayıp mı?... Onun kim olduğunu sorsam mı?... Ya cevap vermezse?... Yahut yüzüme mânalı bir pozla bakar ve arkasından bir sigara yakarsa?... İşte bu düşünceler arasında günler geçip giderken dün gece onun sırtında boya ile çizilmiş bir üçgen gördüm... Bu ne Sabri? diye sordum... Haaa.. adamın adı Sabri... Sana söylemeye unutmuşum... Neyse, benim bu soruma karşılık geğirdi ve başka bir cevap vermedi... O günden sonra ondan korkmaya başladım... Bir acayip bakışları var... Sonra pantalonunun paçaları nedense öbür erkeklere nazaran daha kısa... Elleri de küt küt parmaklı... Saçları kısa kesilmiş... Arada bir homurtuya benzer sesler çıkarıyor... Şimdi farkına vardım... Bir de vücudu çok kıllı... Tıpkı bir maymuna benziyor... Acaba maymun mu?...

Ne olur Melda'cığım, bu mektubu alır almaz polise götür... Çünkü bu mektubu kolonya şişesine sarıp pencereden attım... Acaba bulup sana getirirler mi?... Yoksa gidip şişeye kolonya mı doldurturlar?... Şimdi o içerde acayip sesler çıkarıyor... Ben banyodayım... Üçüncü sabunu sürdüm... Polisler gelinceye kadar her halde banyomu alıp çıkarım... Onlara temiz pak görünmek lâzım... O ne, içeri girmeye çalışıyor... Kapıyı kıracak... Ne olur Melda makyaj yapmayı bırak da polise koş... Kapı kırıldı ve içeriye girdi... Aaaa.. Hasan'mış... Hay Allah... Böyle de sürpriz yapılır mı?... Meğer günlerdir Maymun Adam filminde oynuyormuş... Sette makyajını silmeden geliyormuş... Terbiyesiz... Boşuna polise gitme... Çünkü Hasan'la yataktayız. Bizi böyle basmasınlar... Eyvallah şekerim...

Arkadaşın: Neşe Kaynak

TEST: ***Heyecanlı bir insan mısınız?***

Bundan böyle arada bir yapacağımız testlerle sizin her çeşit hususlarınızı meydana çıkaracağız... Her halde buna bir itirazınız yoktur... Mersi...

1 — Bir kuş gördüğünüz zaman, «Oh, ne güzel kuş» der misiniz?... Meselâ...

2 — Bu lâfın sizi heyecanlandırması icabetmez mi?...

3 — Arkanızdan aniden kesekâğıdı patlatan bir arkadaşınıza bozulur musunuz?...

4 — Uçuruma yuvarlanmakta olan bir otobüsün içindesiniz. Artık ümit yok... O anda herkes gibi «İmdaaaat!...» diye bağırır mısınız, yoksa «Ne oluyor kardeşim, bu telâş ne?» diye olayı anlamak için şoför muavinine ilgi çekici bir sual sorar mısınız?...

5 — Yumurta size neden dokunuyor?...

6 — Yanınıza yüz megatonluk bir hidrojen bombası düşse, telâşa kapılır mısınız?... Yoksa üstünüzün tozunu silkip yolunuza devam mı edersiniz?...

7 — Çok kritik bir maç oynanırken tuttuğunuz takıma haksız bir penaltı veren hakeme karşı efkârı umumiyenin tasvip etmediği lâflardan kullanır mısınız?... Yoksa daha edebî bir konuşma mı yaparsınız?...

8 — Frenleri patlamış ve tam gaz üzerinize gelen bir kamyonun sizi göz göre göre çiğneyeceğini anladığınız anda ne gibi bir beden hareketi yaparsınız?... (Bu hareketlere judo, krate) dahil değildir... Bu soruya çabuk düşünüp cevap verin, yoksa kamyon sizi götürecek...

9 — Kaldığınız odaya, Brigitte Bardot çırılçıplak girse ve size, «Hadi canım» dese, o anda rüya mı görüyorum diye oranızı buranızı mı çimdiklersiniz, yoksa Brigitte'i yatağa atıp neşenizi mi bulursunuz?... (Bu soruya evli ve vazifeli erkekler cevap veremezler)...

10 — Kaçamak olarak girdiğiniz bir kadının yanındayken birden baskına uğradığınızı düşünün... Ne heyecanlı değil mi?...

11 — Kulağınızın dibinde patlayan bir silâhın, size mi atıldığını merak etmek niyetiyle lûtfen başınızı çevirip bakar mısınız?...

12 — Onbin volt ceryan yüklü bir elektrik kablosunu tutar mısınız?... Biraz işimiz var da.. arkadaş tornavidayı almaya gitti...

13 — Panik, telâş, şamata, hezimet gibi hallerde ne gibi müsekkinleri kullanırsınız?... (Doktorunuza sormadan sakın bu işi yapmayın.)

14 — Bir münakaşa sırasında başınıza yediğiniz şiddetli bir sandalye darbesini memnun karşılar mısınız, yoksa bunu vuran adama, «Rica ederim, hâdise çıkarmaya her halde bir lüzum yok, herkese rezil oluyoruz» diye mi cevap verirsiniz?...

15 — Heyecanla helecan arasında ne fark vardır?...

Yukardaki onbeş soruya doğru cevap verenler bir adım öne çıksın, Başhekim bey hediyeleri ni verecek...

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Yalama hürriyeti

TÜRKİYE Cumhuriyeti vatandaşlarının çoğunluğunun bağlı bulundukları sünnîlik mezhebinde zincirle dövünmek töreni yoktur ama, birçoğumuzda görülen «kendi toplumunu kötülemekten zevk alma» huyu o töreni hiç aratmaz.

Buruk gülümsemeler ve karşılıklı baş sallayışlarıyla uzayıp giden «Biz nerede, onlar nerede!» hikâyelerine karşı direnmek isteyenlerimiz de çıkar ara sıra:

— Yapmayın, derler, bu anlattıklarınız bize özgü dertler değil ki. Aynı şeyler dünyanın en ileri sayılan ülkelerinde de görülüyor. Bunları düzeltmeye çalışalım; ama kendimizi küçük görmeden ve umutsuzluğa kapılmadan...

Dinletemezler tabiî. Ah vah etmenin tadı ağır basar.

Dövünürken en çok dilimize doladığımız konulardan biri «bizdeki yobazlık» hikâyesidir.

Açlıktan kıvrandığı halde sokaklardaki ineklerden birini haklayamayan Hindu'nun, Papa'dan izin alamadığı için doğum hapı kullanamayan Katolik çiftin, Hahama et okutmak kabilinden seksensekiz tabunun esiri Musevî sofusunun yanında bizim en çember sakallı yobazımız geniş mezhepli kalır.

İsrail dünyadaki küçük devletlerin en başarılısı sayılıyor, değil mi? En zengin memleketlerdeki fahrî yurtdaşlarının desteği ve teknolojik üstünlüğü sayesinde kendi nüfusunun otuz katı düşman kalabalığına duman attıran, çölü bahçeye çeviren, savaş içinde ekonomik kalkınma mucizesi gösterebilen bu «ufak dev» birçok yoksul ülke için ilerleme örneği oluyor.

Ama gelin bakın iki hafta önce orayı allak bullak eden şu anlatacağım olaya.

İsrail'in düzgün işleyişiyle tanınmış bir ayrı Posta Bakanlığı var. Bu Bakanlık Ekim ortalarında yeni bir pul serisi bastırdı. Serinin konusu İsrail'in dindar vatandaşlarını sevindirmek için seçilmişti:

Dünyadaki ünlü havraların resimleri süslüyordu bu cafcaflı pulları.

Hele Tunus Havrasını gösteren yaldızlı bir tanesi vardı ki baskı tekniği bakımından pul piyasasını hayran bıraktı ve serinin bütün dünyada meraklılar tarafından sabırsızlıkla beklenmesine yol açtı.

Ancak hak ettiği başarıyı kazanmasına kalmadan bir iş geldi bu pulcağızın başına.

Bilirsiniz, her yerde «bir şeyleri didikleyip kurcalayarak belâ çıkarma» hastaları bulunur. Bunlar ya komşu pencerelerini aylarca gözetledikten sonra bir kadının sıkça cam silmesini yorumlayarak kocasına «Karınız her gün âşıklarına işaret veriyor» diye imzasız ihbar mektubu yazar, ya da —pek yakın geçmişe kadar bizde yapıldığı gibi— kibrit kutusunun sol köşesindeki çizgi kıvrıntısını Stalin'in bıyığına benzetmek kabilinden parlak hafiyeliklerle ortalığı karıştırırlar.

Böyle biri Tel-Aviv'de de icra-yı sanat eylemekteymiş. Söz konusu pulu çok güçlü bir pertavsızla sıkı sıkı incelerken bir de ne görsün:

Tunus Havrası resminde, binanın üstündeki «Tanrı» kelimesi okunmuyor mu!

Hemen basmış feryadı, açmış sağa sola telefonu...

İşte kıyamet bundan sonra kaptu.

Meğer Musevîlikte Tanrının adının kutsal olmayan kâğıt üstüne yazılması günahmış.

İsrail'in bütün koyu sofuları ayağa kalktı birden:

— Pul kutsal kâğıt değildir! Bunun üstüne Tanrının adını yazıp satışa çıkarmak ne demek?

Telâşlanan hükûmet seriyi satışa çıkarmaktan hemen vazgeçti.

Gelgelelim iş kapanmadı o kadarıyla. Bu sefer ortaya başka bir mesele çıktı:

Pullar ne olacaktı?

— Yırtıp atsınlar, diyeceksiniz. İmkânsız: İsrail sofuları, üstüne Tanrının adı yazılı herhangi bir şeyin yırtılıp atılmasına, yakılmasına, asit içinde eritilmesine, kısacası aklınıza gelebilecek her usulle ortadan kaldırılmasına karşı çıkıyorlar.

Başka bir teklif ileri sürüldü:

— Pulları takdis ettirerek kutsallaştıralım, havralara armağan diye dağıtalım.

Buna da razı olmadılar yobazlar.

Sebep:

— Pulların arkası zamklı. Günün birinde ola ki densiz hahamın biri bunlardan birini bir yere yapıştırmaya kalkar. Üstünde Tanrının adı yazılı bir kâğıdın —haham tarafından bile olsa— yalanması günahtır!

E peki, bunları satamazsın, atamazsın, veremezsin, yırtamazsın, yalayamazsın... Ne haltedersin?

Bir tek çözüm kalıyor. İsrail hükûmeti de sonunda ona karar verdi:

Pullar en güçlü âletlerle bile açılamayacak kadar kalın çelik kasalara doldurulup toprağın çok derinlerine gömülecek...

Beğendiniz mi «ileri» İsrail'in halini?

Biz yiyip içip kendi yobazlarımıza şükredelim.

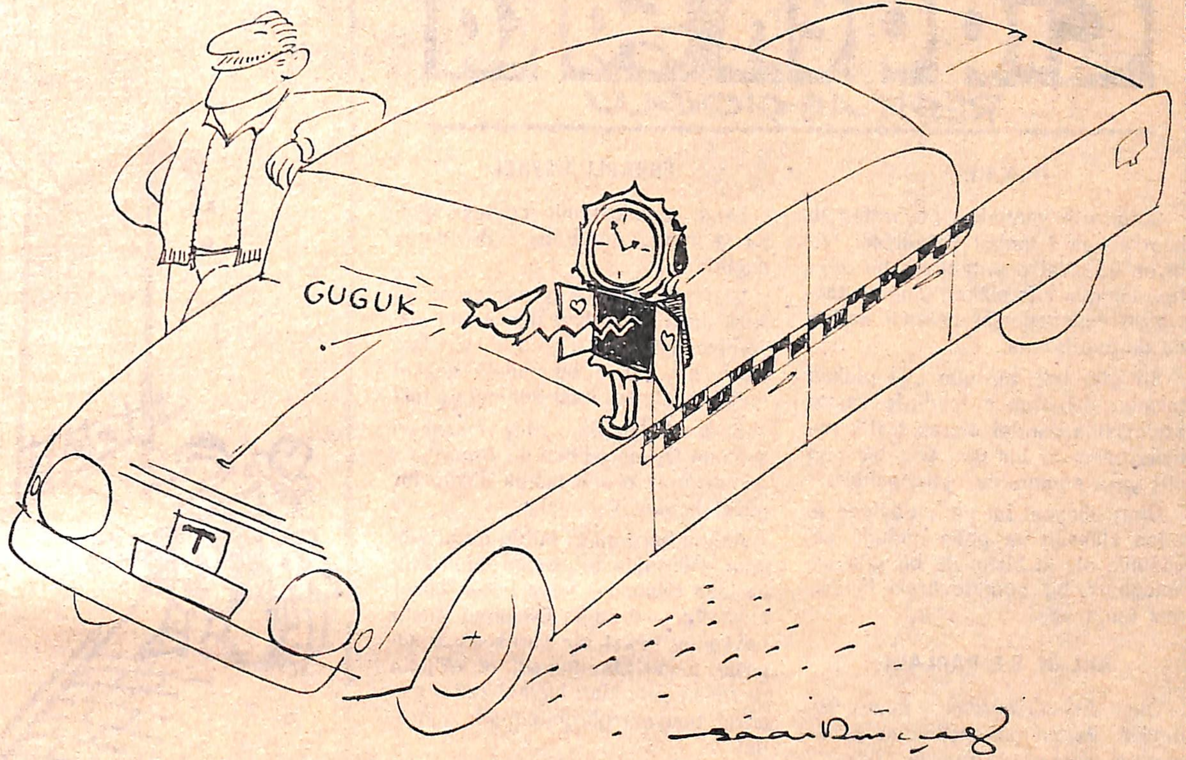
Düşünsenize: üstüne Tanrının adı yazılmış bütün kâğıtları tabu sayma mantığı bizde de uygulanmak istense halimiz nice olur?

«Demokrasi» sayesinde bol ticareti serbest kaldı kalalı basılmış gazete ve dergilerin çoğunu dev kasalara doldurup yedi kat yerin dibine gömmemiz gerekir. Buna Ereğli ile Karabük'ün on yıllık çelik üretimi yetmez. Üstelik çıkacak toprakla denizlerimiz dolup Boğazlarımız tıkanır; saklambaç oyunlarını bozduğumuz için iki süper devletle de aramız açılır.

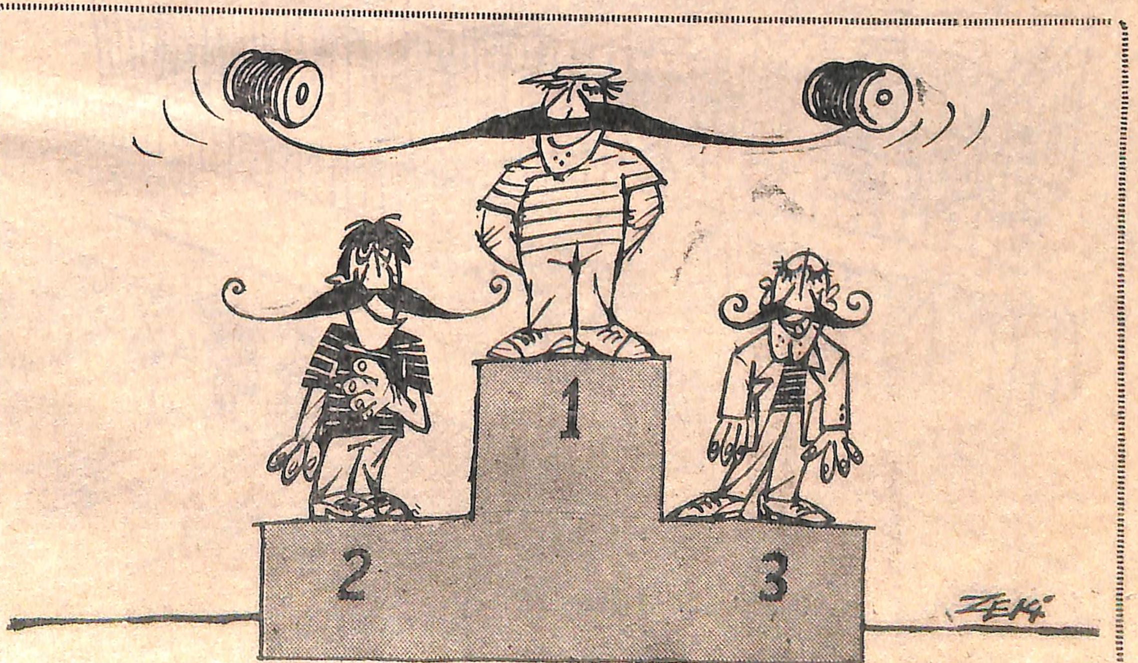
Ne iş yaparız o zaman?

Yok, yok: Türkiye'nin çok kusuru olabilir ama bereket versin bizim memlekette yalama hürriyetine hiç dokunulmuyor.

Refik ERDURAN

— Taksiler, saatlerini açmaya mecbur. —

— En uzun bıyık yarışması yapıldı. —

Ciddenşaka

RESİT AŞÇIOĞLU

OLA Kİ...

Şoförlerin yaptıkları boykottan ilham alarak İstanbul Belediyesi, Vilâyet ve Trafik yetkilileri bir gün tek, bir gün çift plâka numaralı taksilerin çalıştırılması noktası üstünde duruyorlarmış.

Bir gün tek, bir gün çift plâkalı taksiler çalışırsa o takdirde vasıta azalmasına paralel olarak trafik polislerinden de bir gün tek, bir gün çift yaka numaralılar çalışmalılar.

Ümit dünyası bu ya... Böylece azalan klâkson ve polis düdüğü sayesinde ola ki bizim de bir gün bir kulağımız, bir gün de öteki kulağımız rahat ede!

AKLAN İLE PARLAN!

Önce Aklan'ı gördük... Sonra, ardından, Parlan da seçildi ve parlâmenter sistemimiz temize çıktı.

Tabiî neyi kastettiğimi anladınız... Senato Başkanıyla Meclis Başkanının seçimini!

SAVAŞIN EKONOMİYE TESİRİ

Geçenlerde gazetelerimizden birinde balık ağı fiyatlarının son zamanlarda bir hayli arttığına dair bir haber vardı.

Bu gidişle daha çoook artar balık ağı ipliğinin fiyatları diye düşündüm.

Neden mi?... Orta Doğu buhranı yüzünden.

Balık ağı ipliği ile Orta Doğu buhranının ne ilişkisi var demeyin... Sayıları gün geçtikçe çoğalan gerillaların başlarındaki filelere iplik mi yeter?

ESRARLI HEYKEL

Esrar kaçakçılığının böylesi, dünya tarihinde görülmüş, duyulmuş değildir...

Okumuşsunuzdur gazetelerde; iki Amerikalının Türkiye'den tarihî eşya diye New-York'a götürdükleri takriben bir metre boyundaki heykel meğer eroinden imal edilmemiş mi?

Şu işe bakın siz... May Russel ve William Dykes adında iki Amerikalı, sıkıştırılmış eroini kalıba döküp bir güzel heykel yapmışlar.

Aslına bakarsanız bütün güzel tablolar —örneğin tebessüm eden Mona Lisa tablosu— veya bütün güzel heykeller —örneğin Düşünen Adam heykeli— hepsi bir parça esrar taşırlar. Fakat May Russel ve William Dykes'in yaptıkları heykel kadar çok esrar taşıyanı görülmemiştir dünyada!

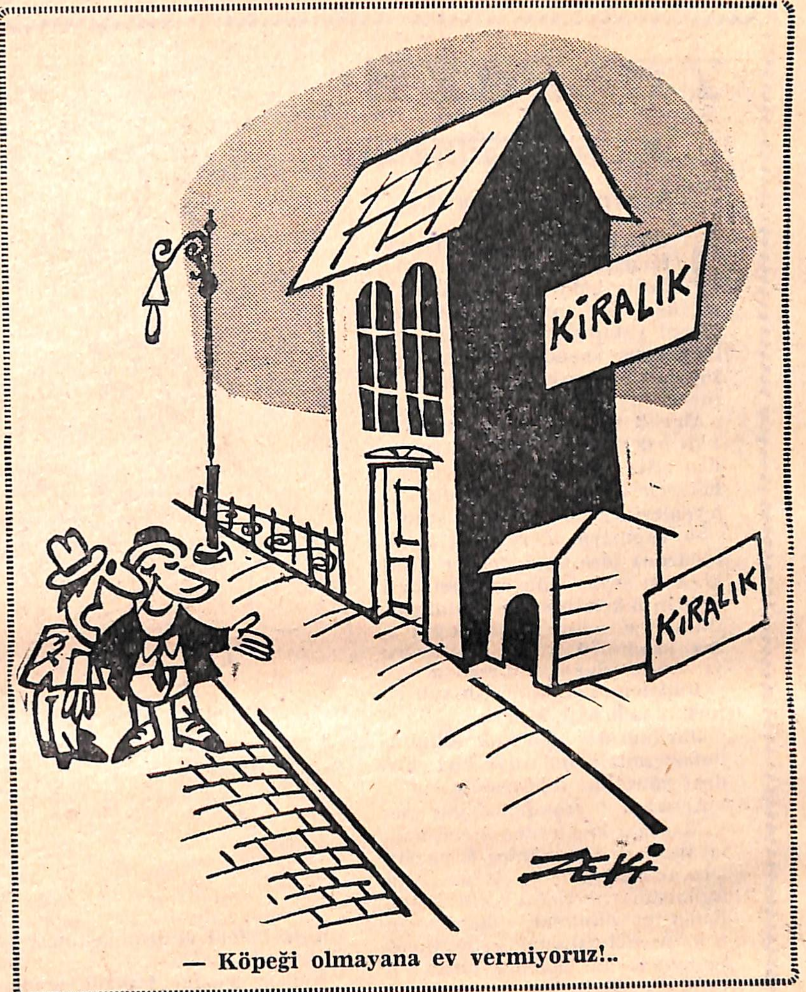
BULMACA

Erkeklerin de saç uzatmaları nedeniyle gazetelerdeki bazı resim altlarını çözmek zorlaşıyor, hattâ imkânsızlaşıyor ve insan meraktan çatlıyor.

Örneğin geçen gün bir gazetede çıkan resim altında şöyle deniyordu: «Resimde hippi Süheylâ ile nişanlanacağı Alman sevgilisi Werner'i görüyorsunuz.»

İyi ama hangisi Süheylâ, hangisi Werner?... Saçlar aynı uzunlukta, pardesüler aynı boyda. Biz, okuyucu olarak, nasıl ayırdedelim?

Onun için rica etsek, gazeteler, değişen dünyaya ayak uydurarak bundan sonra bu gibi resimlerin altına «Soldaki erkek, sağdaki de kadındır» diye bir kayıt düşebilirler mi acaba!

— Köpeği olmayana ev vermiyoruz!..

DÜNYANIN EN BÜYÜK GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ

Sovyetlerin uzaya fırlattıkları Luna-17'den çıkan araç Ay'ın yüzeyinde 30-40 adım kadar atmış.

Doğrusunu söylemek gerekirse Rusya'daki rejimin eksik ve aksak taraflarından biri de gösteri yürüyüşlerine müsaade etmemesidir.

Evet ama Ay'da dünyanın en büyük gösteri yürüyüşünü yaptırmasına da diyecek yok doğrusu!

SON İSTEĞE DİKKAT

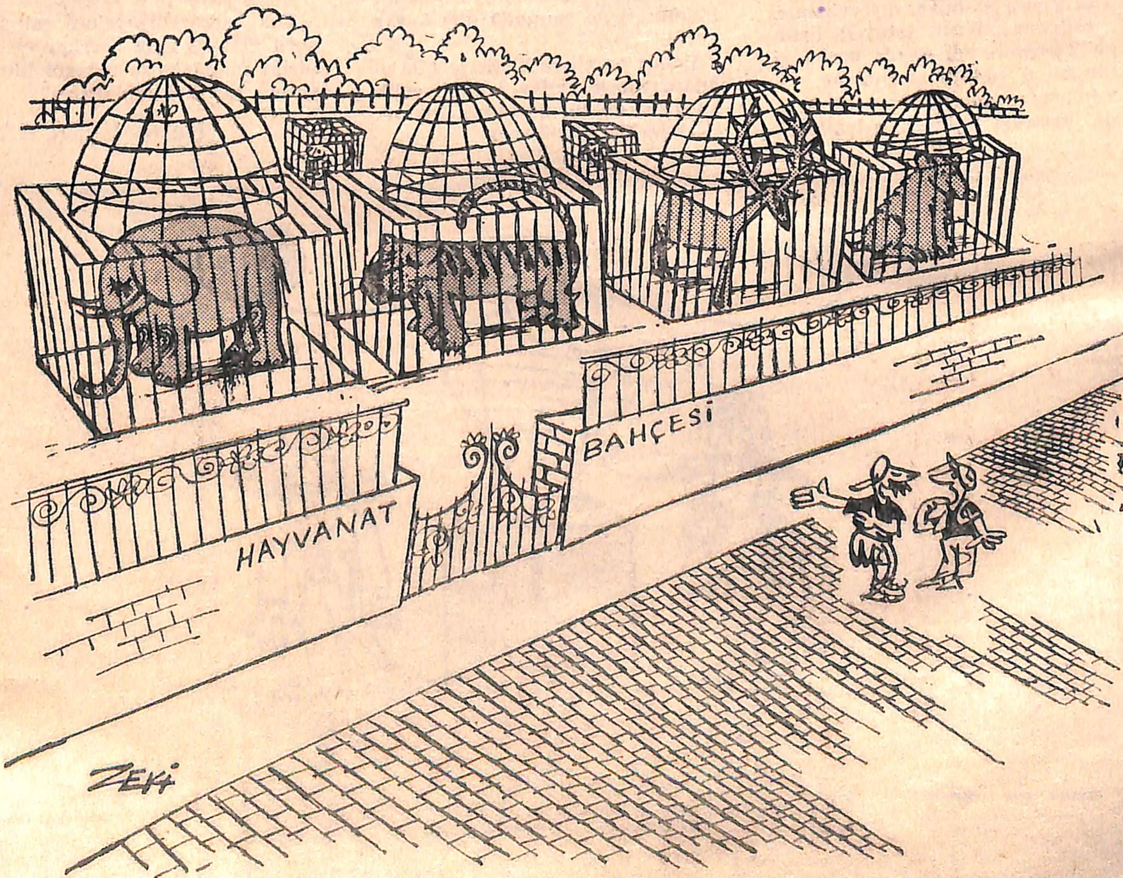
İdama giden birine sormuşlar: «Son isteğin?»

Bir telefon konuşması, demiş adamcağız.

Bir gün, iki gün, üç gün geçmiş aradan... Ve, adamcağız hâlâ hayattaymış telefonda bir hat düşürebilme çabasıyla.

Bu olayın, telefon şebekesi bizimki gibi çalışan ülkelerden birinde geçtiğini eklemeye bilmem lüzum var mı?

Reşit AŞÇIOĞLU

— Ekmek almaya gidiyorum... «... Aslanın ağzında» dediler de!..

PORTRE

Gelir vergisi
Gider vergisi
Falan vergisi
Filân vergisi
Şu vergisi
Bu vergisi
Hava vergisi
Su vergisi
Hepsi vatandaşlık vergisi

«Bir yuvarlak yüz
İki kocaman göz»
Başına ve de başımıza
Allah vergisi.

Kenan AKINCI

Selâhattin'in lâmbası

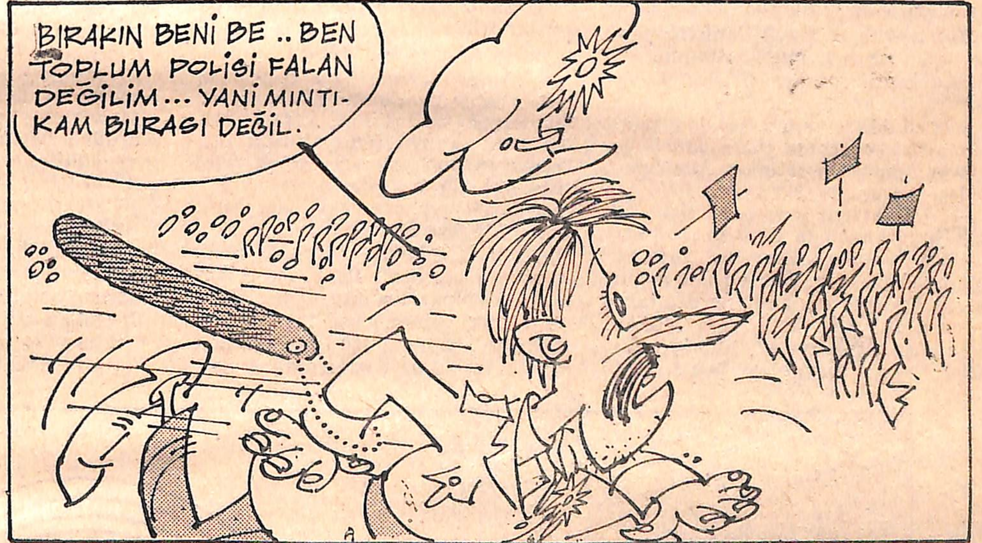
Yazan:
SUAVİ SÜALP
Çizen:
SEMİH BALCIOĞLU

BİLEN KAZANIYOR

KİM BU ADAM?

— No. 8 —

DEVKALEMLER Dergisi sahibi Cavit Serap, yüzüncü basamakta «ıh» dedi durdu. Dizleri titriyor, tilki ağzında tavuk gibi çırpınıyordu yüreği. «Sigaradan» dedi. «Allah kahretsin» dedi. «Parasızlık» dedi. «Aaaaah ah» dedi ve itti büronun kapısını. Dokuz metreküplük odadaki doksan metreküplük sigara dumanı, eşek gibi itiyordu kapıyı. Odaya girer girmez, beş kişi birden ayağa kalktı.

— «Rica ederim, rica ederim...» diye soludu Cavit Serap, «hele şu pencereyi açın biraz. Nasıl oturuyorsunuz burda, yahu? Demek ki alışıyor içerdekiler.»

«İçerdekiler» diye mırıldandı, kapının yanında oturan minik yapılı, yassı yüzlü, kumral eskisi, yaşlıca adam, gülümsedi. Pencereyi açan sekreter; kumral eskisi yaşlıca adama gülümseyerek:

— «İşte geldi Cavit bey...» dedi.

Kumral eskisi yaşlıca adam, «İçerdekiler... Yâni?... Hımmm... Açın şu pencereyi!... Yâni?... Hımmm...» diye düşünüyordu o anda.

— «Çok şükür, gördük beyimizin yüzünü!» diye elini uzattı Cavit Serap'a. «Nerdesin beyim? Bugün üçüncü gelişim bu. Ankara'ya uğramışken, Cavit beyimizi de bir görüp de öyle gidelim, demiştik. Fakat ara ki bulasın Cavit beyimizi!... Ne gelirsin İzmit'e, ne de arayınca bulunursun, beyefendi! İzmit'te de bizim bir Mükerrem'imiz vardı, bir de şunu ziyaret edelim demez mi insan, be kardeşim? Ünlü kişiler hep mi böyle vefasız olur?»

Yumuşacık eli Cavit Serap'ın elinde, uzun uzun konuştu, sitemler etti. Çantasını masaya fırlatan Cavit Serap:

— «Ah Mükerrem bey» dedi, «bizim, ölmeye elimiz değmiyor, siz neden bahsediyorsunuz Allahaşkına!» Sekreter:

— «Mükerrem bey, partimizin İzmit örgütünden...» diye bilgi verdi.

«Hay yaşayasın Sekreter! Tam zamanında yetiştin. Ben bu adamı bir yerden tanıyorum, ama, nerden tanıyorum, bilemiyorum?» Adı Mükerrem'miş. Mükerrem... Mükerrem... Mükerrem... Partimizin İzmit örgütündenmiş. Oh, artık rahatım!» diye düşündü bir anda Cavit Serap. Kendisini yakından tanıyanları tanıyamamaktan pek utanırdı.

Sekreter'in yüzüne azarlarcasına baktı:

— «Tanırım be oğlum! Mükerrem beyi tanımaz olur muyum?» Gevrek gevrek güldü. «Bak şuna! Daha şimdiden aracılık yapıyor. Mükerrem bey bizim partinin İzmit örgütünden olur da, nasıl tanımam kendisini? Eee, Mükerrem bey, ne var ne yok? Nasılsınız? İzmit nasıl?...»

Bunları söylerken, bir yandan da öteki konukların ellerini sıkıyor, her birine, yakınlık derecesine göre sözler, mimikler sallıyordu.

Mükerrem bey, Sekreter'e bakarak:

— «Cavit Serap, bizim partinin gözbebeğidir» dedi. «İşi başından aşkın olduğu için, bizleri arayıp sormaya vakti yoktur. Ama, biz kendisini her zaman arar, sorarız.» Cavit Serap'a döndü: «Biliyorsun, motelim filân var İzmit'te. Sağolsunlar, partili arkadaşlar ara-sıra şenlendirirler. Taze balık, rakı... İdare eder gideriz işte. Allahını seversen bir gün çık gel, be yahu! Yenge hanımı da al. O zavallı da biraz dinlensin. Nedir bu, Ankara'ya kapanmış kalmışsın! İnsana hayat gerek, be kardeşim!... Önce can, sonra cânan. Sen yaşayacaksın ki, memlekete ve partine hizmet edebilesin. Bak, yemin veriyorum, yenge hanımı filân al da gel bir gün.»

Yerine geçen Cavit Serap:

— «Ah Mükerrem bey» dedi, «siz neden bahsediyorsunuz Allahaşkına? Şu dergiyi kurtaralım, yararlı olalım diye uykuyu filân yitirdik biz. İnanır mısınız, yemek içmek yok, şu sigaradan başka!»

Uyduruk bir çakmakla sigarasını yaktı. Mükerrem bey:

— «At o çakmağı elinden!» dedi. «Koskoca bir Cavit Serap, öyle berbat çakmaklar taşımaz. Ben sana, bir dahaki sefere güzel bir çakmak getiririm. Burada 100 liraya satılan çakmaklar, Suriye sınırında 5 lira. Bizim oğlan orda asker de, ara-sıra gidiyorum. Ben sana güzel bir çakmak getiririm, at onu elinden!»

Cavit Serap, elindeki çakmağı okşayarak gülümsedi:

— «Pahalı çakmak bize yaramaz, Mükerrem bey; yürütürler. Oysa bunu yürüten filân yok.» Sekreter'e döndü: «Nurullah bey telefon etti mi bugün?»

Sekreter daha cevap vermeden, Mükerrem bey atıldı:

— «Haa, sahi, Nurullah bey nasıl? Rahatsızlığı nasıl oldu? Duyunca çok üzüldük. Genel Merkeze gittim, evinden aradım, bulamadım. Buraya geleceğini söylediler. Çok özledim kendisini! Onu da çağıracağım İzmit'e. Gelsin de, onbeş gün kadar dinlensin. Yazık adama! Başkanlığı bıraktı diye, sevgimizi de yitirmedi ya!... Beni çok sever. Her gelişimde mutlaka ziyaret ederim. Benim motelde onbeş gün dinlense, inan ki hiçbir şeyi kalmaz. Ben size birkaç teneke güzel peynir, bal, tereyağı filân da göndereyim de, biraz bakın kendinize, kardeşim. Böyle olmaz ki! Vallahi çok acıyorum size. Çalış, çalış, çalış... N'olacak bunun sonu? Hep kamu yararına çalışılmaz ki...»

Cavit Serap, zevkten sekiz köşe, dinliyordu Mükerrem beyi. Ötekiler de bakıştığı oluyordu ara-sıra. Şakir de, Remzi de eski tanıdıkları olduğu için, daha çok, Mükerrem beyle ilgileniyordu. Kapı açıldı, Nurullah bey, soluk soluğa girdi odaya. Mükerrem beyin elini sıkarken, Cavit Serap:

— «İzmit örgütümüzden Mükerrem bey...» diye bilgi verdi.

Mükerrem bey, iki eliyle tutmuş Nurullah beyin elini, hem sallıyor, hem gülümsüyor, hem konuşuyordu:

— «Ah, benim muhterem başkanım! Nasıl özledim seni, bilsen! Rahatsızlığını duyunca uykularım kaçtı. Allahım, dedim, Nurullah beye gelecek hastalık bana gelsin!»

Nurullah bey, bu dostluk gösterisi karşısında pek duygulanmıştı:

— «Nasılsınız, nasılsınız?» dedi. «Ne var, ne yok? Ah Mükerrem beyciğim, vallahi çok gelip görmek, görüşmek istiyorum ama...»

Mükerrem bey, saygıdan ve sevgiden sekizköşe, diline geleni söylüyordu:

— «Dedim ki arkadaşlara, gideceğim ve de Nurullah beyi alıp geleceğim. Bizim motelde bir onbeş gün, bir ay dinlensin de, kendine gelsin adamcağız. Vallahi yazık oluyor, dedim. Cavit beyi de götüreceğim. Nedir Allahaşkına muhterem başkanım, nedir bu cefa? Deniz, balık, rakı, hava, müzik... Allahaşkına gelin de dinlenin biraz. Çok şükür, sizleri memnun edecek bir şeylerimiz var yâni.»

Nurullah bey, bütün yorgunluğunu, rahatsızlığını unutmuştu; Cavit Serap'a:

— «Sen bilmezsin Cavit» dedi, «Biz Mükerrem beyle çok eskiden beri tanışır, sevişiriz. Mükerrem bey, beni İzmit'te temsil eder. Benim en güvendiğim adamdır Mükerrem bey, İzmit'te. Bu dâvanın ne gönüllüleri, ne adsız kahramanları var, ah bir bilsen!»

Mükerrem bey, bıyık altından gülüyordu. Odaya üç kişi daha girdi. Cavit Serap, yeni gelenlerle tanıştırdı Mükerrem beyi. Çeşitli konular konuşuldu. Mükerrem bey, her konuda söze karıştı ve dinletti kendini. Neden sonra:

— «Eh, ben artık izninizi rica ediyorum» diyerek kalktı.

Nurullah bey de kalktı, elini uzattı; herkes de kalktı:

— «Yaa, demek hemen yolculuk ha?» dedi Nurullah bey. «Kalsan da, benim misafirim olsan bu gece?»

Mükerrem bey, büyük bir içtenlikle:

— «Gelmediğimiz, yatmadığımız yer değil» dedi. «Başka zaman geliriz ve kalırız. Bugün gitmem lâzım; çünkü bileti...»

— «Pekâlâ Mükerremciğim» dedi Nurullah bey, «git gülegüle. Bütün arkadaşlara, beni sevenlere selâm ve saygı.»

Mükerrem bey, birkaç adım attı, durdu; Nurullah beye:

— «Biraz gelir misiniz» dedi. «Özel konuşacaklarım var...»

Çıktılar odadan, öbür odaya geçtiler. Az sonra, çok değişik bir yüzle döndü Nurullah bey:

— «Yahu, kimde 50 lira var? Sonra veririm kendisine...»

Son gelenlerden biri, cüzdana davrandı, bir 50 liralık uzattı Nurullah beye. Nurullah bey, geldiği tempoyla döndü odaya. Çok geçmedi, Mükerrem bey, kimsenin yüzüne bakmadan çıkıp gitti kapıdan. Biraz sonra da Nurullah bey girdi odaya. Sıkıştırılmış bir genç kızın yüzünü andırıyordu yüzü:

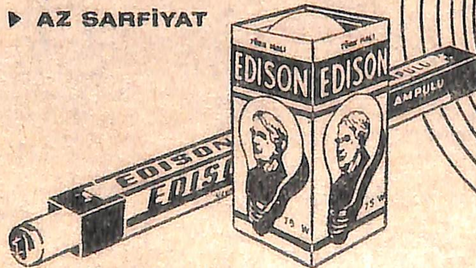
— «Yahu» dedi Cavit Serap'a, «kim bu adam?»

Cavit Serap şaşırdı:

— «Tanımıyorum ben! Sizin dostunuzmuş. Geldiğimde, oturmuş, sizi bekliyordu.»

EDISON

BOL IŞIK ▸ AZ SARFİYAT

geceyi gündüz yapar!

1879'da elektrik ampulünü icad eden Edison

(İlâncılık : 834 — 195)

VB

Başarınız ve istikbaliniz
tutumlu ve isabetli kararınıza bağlıdır.
Türkiye Vakıflar Bankasında
açtıracağınız her hesap
bu yolda sizin için
en büyük şanstır.

Türkiye Vakıflar Bankası

(Basın : 60515 - A - 20885 — 194)

— «Hayır, hayır, katiyyen hayır!» dedi Nurullah bey. «Ben, böyle birini tanımıyorum! Baktım, sizlerle pek senlibenli, bozmadım ben de...» Cavit Serap, Sekreter'in yüzüne baktı. Sekreter:

— «Cavit beyin yakın dostuymuş» dedi. «Partinin İzmit örgütündenmiş. Ben geldiğimde, burada oturmuş, sohbet ediyordu arkadaşlarla.» Remzi:

— «Evet» dedi. «Ben geldiğimde, Şakir arkadaşımızla çok samimî konuşur buldum kendisini. Ben de sandım ki, Cavit'in ve sayın Nurullah beyin dostudur.» Şakir:

— «Valla» dedi, «ben geldiğimde, kendisini şurada oturur ve masadaki kâğıtları karıştırır buldum. Sandım ki, Cavit'in ve sizin çok yakın bir tanıdığınızdır. Üstelik de, İzmit örgütündenmiş. Ben kendisini tanımam.»

Son gelenler, gülüp duruyorlardı. Hele de 50 lirayı veren, yerlere yatıyordu gülmekten. Nurullah bey, renkten renge girerek mırıldandı:

— «Vay anasını! Herif, 100 liramızı vurup gitti be!»

Birden bir sessizlik oldu odada. Cavit Serap:

— «100 lira mı?!» dedi. «Para mı aldı sizden? Oysa ki, motellerden, rakılardan, ballardan, peynirlerden bahsediyordu. Vay alçak herif!»

Nurullah bey, dudaklarını kemirerek baktı herkesin yüzüne:

— «Ben tanımıyorum kendisini. Siz tanıyorsunuz diye, yakınlık gösterdim. Oğlu Nusaybin'deymiş de... Onu görmeye gitmişmiş de... Parası bitmişmiş de... Bilet parası bile yokmuşmuş da... Ne bileyim, bir sürü lâf etti. 100 lira istedi benden. Kim bu adam?»

Cavit Serap, Sekreter'e baktı; Sekreter, Remzi'ye; Remzi, Şakir'e baktı. Şakir ise, kapının yanındaki boş sandalyeye...

KORKMAZGİL

SORU : Kimdi bu adam?

MİLLETLER GÜLÜYOR

Nasıl belli olsun?

Kalabalık otobüse binen genç kadın, koltuğa kurulmuş dışarıyı seyreden erkek yolcuya eğilerek:

— Afedersiniz mösyö, dedi. Mümkünse yerinizi bana verebilir misiniz? Hâmileyim de...

Yolcu, kibar bir erkek olduğundan hemen kalkıp yerini verdi. Fakat içine de ister istemez bir şüphe girdi. Kadın, hâmile olduğunu söylemişti ama, görünüşünde durumunu belirten hiç bir fevkalâdelik yoktu.

Kibarca eğilerek:

— Merakımı mazur görün madam, diye fısıldadı. Bu incecik vücudunuz ile kritik durumunuz hiç belli olmuyor.

Genç kadın:

— Elbette belli olmaz, dedi. Henüz yarım saatlik hâmileyim!

Yazılı!

Sürümden kazanmış

Güzelliği ve çekiciliği ile ün yapan Holivut'un vamp kadını sırtında çok pahalı çinçilo kürkle evine dönünce, hizmetçi kız:

— Oh madam! diye hayranlıkla bağırdı. Çok yakışmış! Böylesine pahalı bir mantoya nasıl sahip oldunuz?

Güzel yıldız yorgun bir sesle cevap verdi:

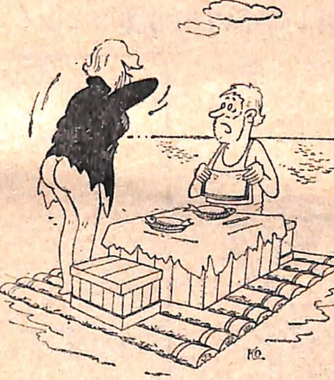
— Benim için bir kalemde üçbin dolar harcayacak zengin bir sevgili buldum!

Üç gün sonra hizmetçi kız da hanımınınkinin eşi bir kürkle eve gelince, güzel yıldız:

— Vay canına!... diye bağırmaktan kendini alamadı. Demek sen de bir seferde üçbin dolar harcayacak zengin bir sevgili buldun, öyle mi?

Hizmetçi kız, bir iş adamı pozuyla:

— Hayır madam, dedi. Ben, cebindeki beş doların üçünü bana verecek bin tane fakir sevgili buldum!

— Boşuna yorulma... Bugün canım tatlı istemiyor!..

Kaza

Yolda karşılaştığı arkadaşına:

— Motosikletinle önemli bir kaza yaptığını duydum, dedi. Nasıl oldu?

Beriki cevap verdi:

— Doğrusunu istersen ben de anlayamadım. Bak şu karşıdaki, «Dikkat! Kavşağa giriyorsunuz, yavaşlayınız» yazılı levhayı görüyor musun?

— Elbette görüyorum.

— Hah, ben onu göremedim işte!

Ahrette...

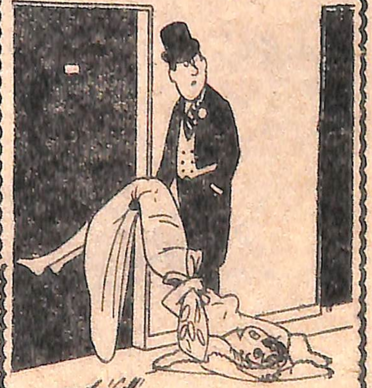
Cennetin kapısında toplanan evli kadınlar grubuna nöbetçi melek seslendi:

— Başka erkeklerle kocalarını aldatanlar parmak kaldırsınlar!

Biri hariç, kadınların hepsi parmak kaldırdı.

Görevli melek, günahkârları doğru cehenneme yolladı!

Parmak kaldırmadığı için cennete girmeye hak kazanan kadın ise aslında sağırdı!

— Bir dakika.. anahtarı arıyorum!..

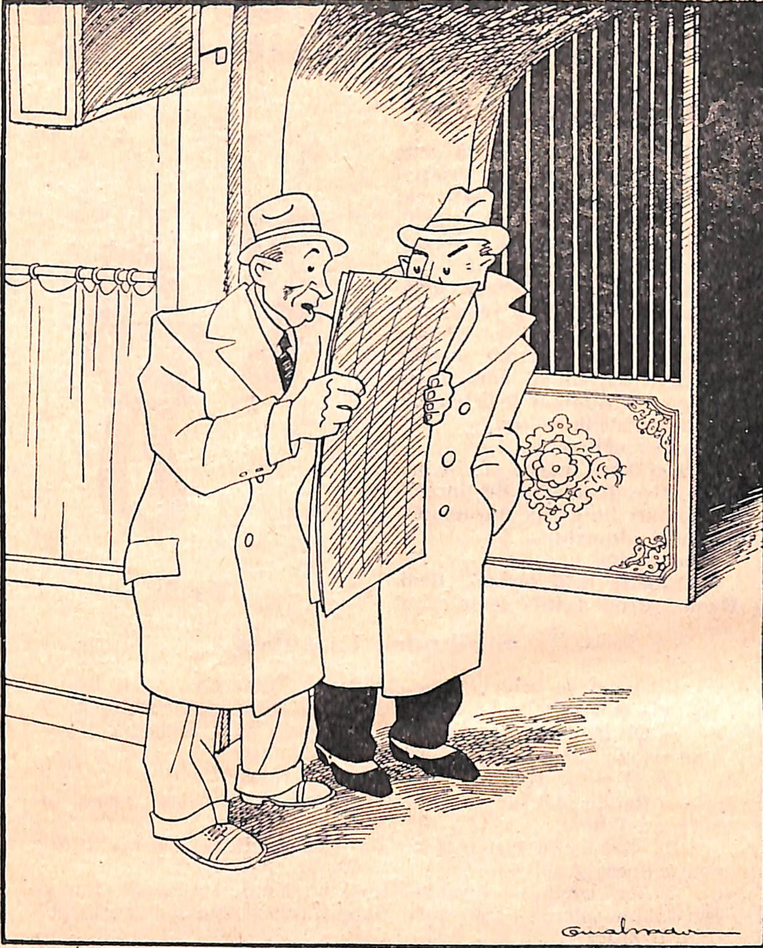
Quink
Parker
SUPER
Quink
SOLV-X
PARKER
SUPER Quink
PARKER

PARKER
SUPER
Quink
Her kalem için
en iyi mürekkep

B

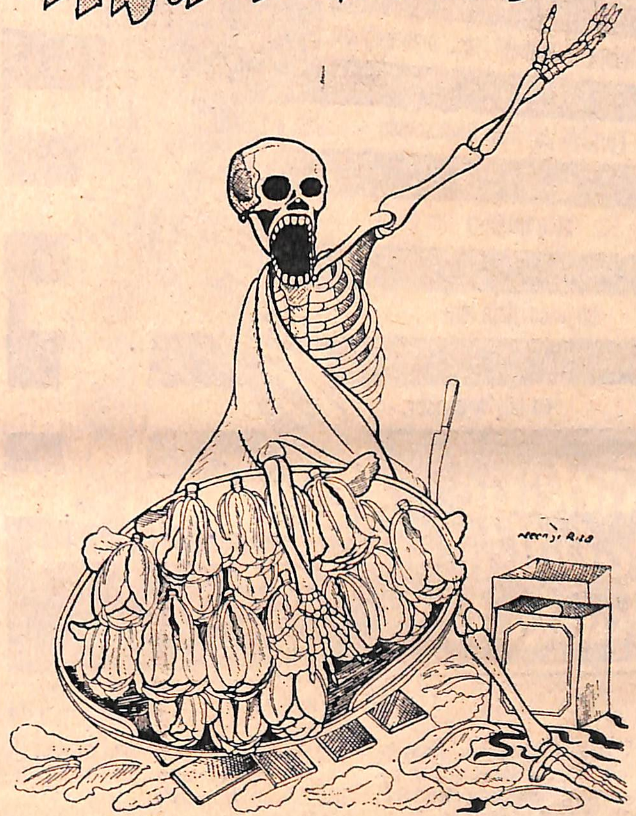
(İlâncılık : 831 — 196)

AKBABA albümünden

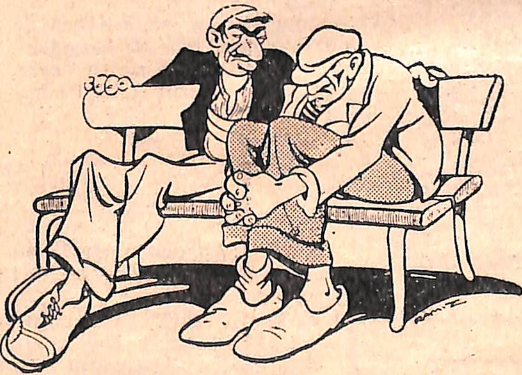

— OKUDUN MU ?.. CEYLÂN KÖYÜNDE BİR EŞEK DOKSAN BEŞ LİRA YUTMUŞ ...

— O BİR ŞEY Mİ A BİRADER ?.. BEN DOKSAN BEŞ BİN LİRA YUTAN NE EŞEKLER TANIRIM !..

TİFO — MARUL GÖBEKLİ, MARUL GÖBEKLİ ... HAY GÖBEKLİLER HAY !..

— ULAN MISTIK, ŞU KRİZ BİZE BİLE TESİR ETTİ..

— NEDEN BE ?..

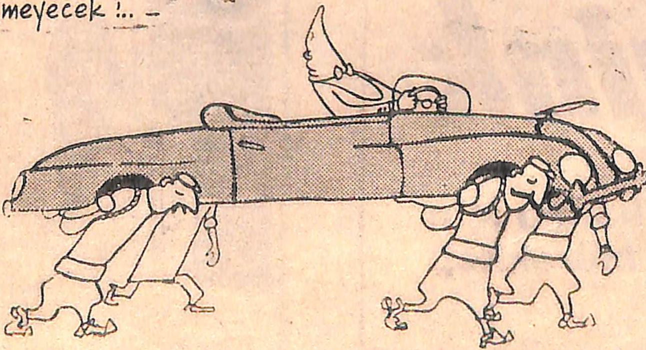
— EVLERDE ÇALINACAK EŞYA KALMADI !..

— Çok çocuklu babalara madalya takılacak.. —

— EH.. YAŞADIK, YARIN GÜMÜŞ MADALYAYI SATAR, İKİ OKKA EKMEK ALIRIZ !.

— Hususi otomobillere lâstik verilmeyecek !.. —

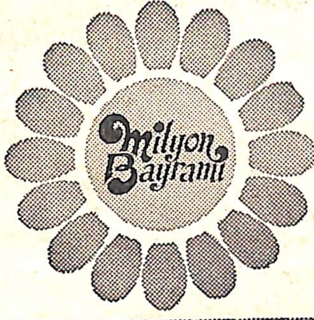

YAZISIZ

— HAYIR GÖREMİYORUM !..

kutlu olsun!..

1 çekilişte 16 MİLYON

milyon bayramında 20,000'e yakın talihli bayram edecek

BU ÇEKİLİŞTE:
45 Apartman Dairesi

50 adet **100.000** lira
100 adet **10.000** lira
200 adet **5.000** lira
1000 adet **1.000** lira
ayrıca 16 000 adet çeşitli para ikramiyeleri talihlilerini bekliyor.

Bütün tasarruflarınızı yıl sonuna kadar İş Bankasında toplayınız... Milyon Bayramında bayram edecek talihlilerden olmanız, en büyük dileğimizdir.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 4500 — 197)

Türk karikatürünün 100. yılında eski ustalar.

— BU SAYFADAKİ KARİKATÜRLER AKBABA ALBÜMÜNDEN ALINMIŞTIR. —

Akbaba

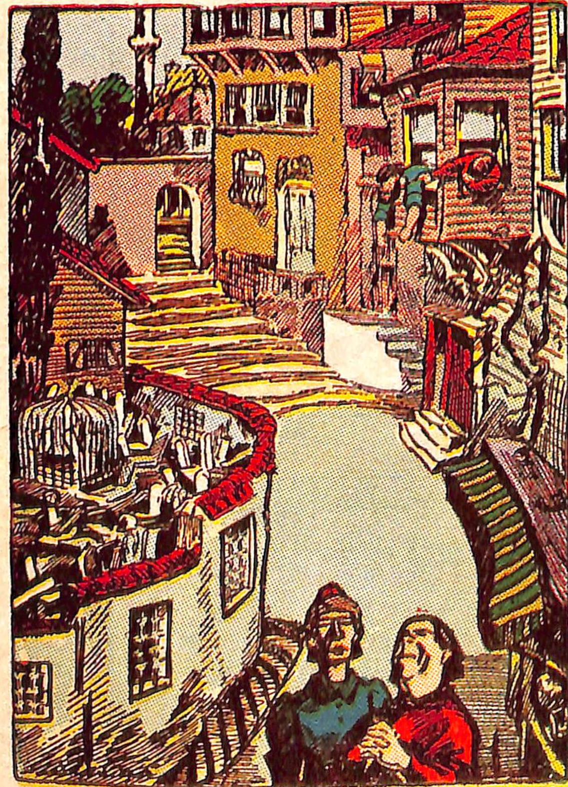
— ÇIPLAK GEZENLERİ YAKALAYIP NASİHAT VERİYORLARMIŞ...
— KEŞKE ELBİSE VERSELER !

(RAMİZ)

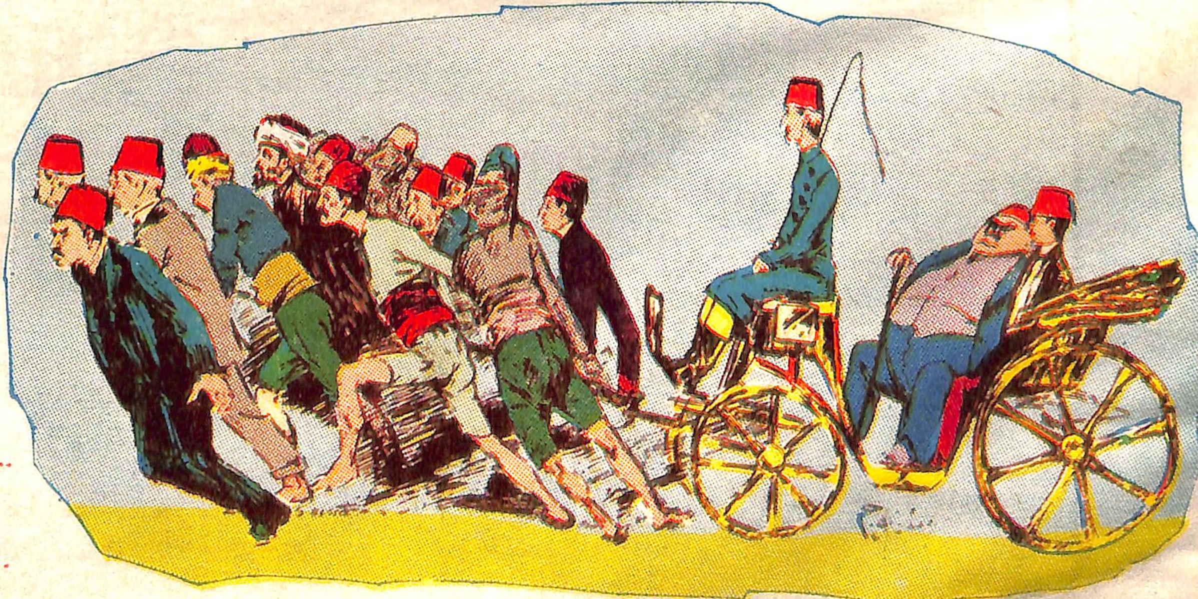
— AY PARÇALANMIŞ DİYORLAR...
— İNANMA, DİPLOMATLAR HENÜZ AYA AYAK BASMADILAR !

(CEMAL NADİR)

— EFENDİMİZ BENİ KENDİ İMAMINA VERMİŞTİ... ÖYLE GÜZEL, ÖYLE GÜZELDİM Kİ, ADAMCAĞIZ DUVAĞIMI AÇAR AÇMAZ BAYILMIŞTI..
— DEŞENE SARAYLI HANIMCIĞIM, HEM HÜNKÂR BEĞENDİ, HEM İMAMBAYILDI !..

(SEDAT NURİ)

ÇEKTİKLERİMİZ !.

(CEM)